

Завдання
на олімпіаду з історії

8 клас

1. Запорозьке козацтво - феномен української історії. А чи були схожі військові формування в історії інших народів і країн? Якщо були, то де саме? У чому полягає «секрет» тривалого – понад трьохсотлітнього – існування українського козацтва? Назвіть відомі вам Запорізькі Січі, котрі проіснували протягом існування української козацької республіки. Визначте, як називалась козацька старшина та які обов'язки покладалися на таких її представників:
  - кошовий отаман;
  - військовий /генеральний осавул;
  - військовий писар;
  - пушкар;
  - обозний;
  - військовий/генеральний суддя;
  - хорунжий. 20 балів
2. Військова тактика та побут запорозьких козаків. 15 балів
3. Сучасна історична наука по-різному оцінює Гадяцьку угоду 1658 року. Попробуйте зробити це і ви, ґрунтуючись на її змісті. 15 балів
4. Вплив загальноєвропейських процесів Реформації і Відродження на українську культуру кінця XVI ст. – I половини XVII ст. 20 балів
5. Наслідки великих географічних відкриттів для Європи і світу. 20 балів
6. Складіть план теми: 10 балів
  - Церковне життя середньовічної Європи.

Завдання
на
олімпіаду з історії
9 клас

1. Конституція Пилипа Орлика як документ українського державотворення. 15 балів
2. Національно-визвольні рухи недержавних народів періоду національного відродження вчені поділяють на кілька етапів. Попробуйте назвати їх та визначте події в українській історії XIX ст., які знаменують ці етапи. 20 балів
3. Реформи 60-х років XIX століття у Наддніпрянській Україні 20 балів
4. Революції 1848-1849 років у Європі та їх вплив на Україну. 15 балів
5. Англія – майстерня світу. 20 балів
6. Вам пропонується визначити своє ставлення до ряду суджень через підтвердження («Так») або заперечення їхньої істинності («Ні»): 5 балів

№ п/п	Зміст судження	Так	Ні
1.	Початком пізнього/високого середньовіччя є схизма – розкол християнства на католицизм і православ'я у 1054 році		
2.	Для того, щоб називатися середньовічним імператором, потрібно було правити трьома королівствами		
3.	Сен-Жюст був соратником Робесп'єра		
4.	У англійської династії Бурбонів армія називалася білою гвардією		
5.	Велика хартія вольностей, прийнята у 1215 році, стала початком парламентаризму у Європі		
6.	Російські декабристи називали себе дітьми 1789 року		
7.	Хотинська фортеця втратила своє оборонне значення у 1861 році		
8.	Перший трамвай у Чернівцях пішов у 1897 році		

9.	Створення товариства «Руська Бесіда» в Чернівцях означало, що народовці перемогли москвофілів на Буковині		
10.	Імператор Франц Йозеф приїздив на Буковину і в Чернівці двічі і на честь його приїзду була споруджена Тріумфальна арка		

7. Як пов'язані між собою ці дати:

5 балів

а) 1492р. – 1498р. – 1519-1522рр.

б) 1566р. – 1572р. – 1609р.

в) 1700р. – 1709р. – 1721р.

г) 1618р. – 1629р. – 1648р.

д) 1861 р – 1864 р. – 1870 р. – 1874 р.

Завдання
на
олімпіаду з історії
10 клас

1. Український національно-визвольний рух у 1890-1913 роках. 20 балів
2. Сучасний український історик Я. Грицак, підсумовуючи події Української революції початку ХХ ст. вказує, що «без Української Народної Республіки не було б Української Радянської Соціалістичної Республіки». Як ви розумієте цю тезу? Чи погоджуєтеся ви з нею? Відповідь аргументуйте. 20 балів
3. Томаш Масарик і Михайло Грушевський – дві непересічні постаті в історії чеського та українського народів. Попробуйте дати їм порівняльну характеристику за самостійно обраною схемою. 20 балів
4. Світова економічна криза 1929-1933 рр. та її прояви, шляхи та особливості подолання у різних країнах. 20 балів
5. Визначте основні події світової, вітчизняної та крайової історії, які пройшли у 1919 р. 20 балів

Завдання
на лімпаду з історії

11 клас

1. Зовсім недавно Україна відзначила 18-у річницю відновлення своєї незалежності. І хоча у плинні історії 18 років це зовсім небагато, але для нас це повноліття – добра нагода осмислити пройдений за ці роки шлях. Попробуйте зробити це і ви, зробивши певну періодизацію її розвитку за ці роки та виділивши головні події в історії незалежної України. Зверніться за допомогою до батьків, вчителів, використайте для цього інші доступні вам інформаційні ресурси. 20 балів
2. Друга світова війна: причини, результати і вплив на хід світової та вітчизняної історії. 20 балів
3. 2009 р. – це рік 130-річчя з дня народження Симона Петлюри та 100-річчя з дня народження Степана Бандери, котрі залишили помітний слід в українській історії ХХ ст. Попробуйте порівняти ці дві помітні постаті за самостійно обраною схемою. 20 балів
4. Назвіть найважливіші, на ваш погляд, події світової, вітчизняної та крайової історії, які пройшли у 1947 р. 10 балів
5. Підготуйте коротке есе на тему: «Місто і село та їх роль в українській історії» 20 балів
6. З якими країнами чи/та подіями вони пов'язані ці історичні об'єкти : 5 балів
  1. Лінкор «Міссурі»
  2. Крейсер «Аврора»
  3. Хмарочоси-«близнюки»
  4. Тадж-Махал
  5. Єлисейські поля
  6. Шьонбрунн
  7. Стадіон «Маракана»
  8. Площа Тяньаньмень
  9. «Вольфшанце»
  10. Кааб
7. Дайте визначення понять: 5 балів
НАТО, ШОС, БРІК, НАФТА, «велика блокада»

Завдання олімпіади з історії для учнів 9 класів

Всього балів –81 бал

I рівень - всього 15 балів

1. У Пол. XVIIIст. на українських землях розгорнулись гайдамацький та ... рухи.
2. Українські землі в кінці XVIIIст. в результаті трьох поділів Польщі увійшли до Російської та ... імперій.
3. У 1873 р. в Англії після Вільгельма IV прийшов до влади Вільгельм V. Так чи ні?
4. Остання Запорозька Січ носила назву ... :
  - а) Кам'янської;
  - б) Підпільненської;
  - в) Олешківської.
5. Видатні українські архітектори кінця XVIIIст. — це І. Григорович-Барський та...
  - а) І. Руткович;
  - б) Й. Кондзелевич;
  - в) А. Ковнір.
6. Серед найвидатніших скульпторів України Пол. XVIIIст. ...:
  - а) Ф. Фельнер, Г. Гельмер, В. Шредер, З. Горголевський;
  - б) С. Стажевський, М. Філевич, М. Полетовський, І. Оброцький;
  - в) А. Меленський, Є. Васильєв, А. Захаров, П. Дубровський.
7. Держава, в складі якої перебувають залежні від неї країни, називається ...
8. XIX століття отримало назву «століття революцій». Так чи ні?
9. Прийняття першої Конституції Франції відбулося ... :
  - а) 3 вересня 1791 р.;
  - б) 1 жовтня 1791 р.;
  - в) 22 вересня 1792 р.;
  - г) 24 червня 1793 р.;
  - д) 21 січня 1793 р.
10. Об'єднання, яке згуртувало активну частину певної соціальної верстви і прагнуло бути виразником її політичних ідей називалось ....
11. Конституція Другої республіки у Франції була прийнята в ... р.
12. Автор «Історії Русів» ... :
  - а) Г. Полетика;
  - б) невідомий;
  - в) Г. Кониський.
13. Перехід задунайських козаків під проводом Йосипа Гладкого в російське підданство стався в ... рр.
14. Військові поселення в Україні існували протягом ... рр.:
  - а) 1813-1835;
  - б) 1816-1857;
  - в) 1832-1866.
15. Найбільше повстання проти режиму військових поселень вибухнуло в 1819р. ум....:
  - а) Харкові;

- б) Одесі;
- в) Чугуєві.
- г) Епоха, яка охоплює період від кінця XVст. до ... ст. — це Нова історія.

II рівень – 36 балів

16. Правильно чи помилково стверджувати, що в наприкінці XVIII – першій половині XIX ст. відбувається становлення української нації? 20 б.
17. Прослідкувати початок українського національного відродження на землях Галичини 10б.
18. **Які історичні події об’єднують нищеперелічені постаті?** 4 б.
- а) Петра Сагайдачного, Карла Хоткевича, Османа II;
  - б) Івана Мазепу, Станіслава Лещинського, Карла XII.
19. Визначте, які обов’язки покладалися на виборну військову та козацьку старшину та символи влади, які вони мали. 12 б.

Посада	Символ влади	Обов’язки
Кошовий отаман		
Військовий суддя		
Військовий писар		
Військовий осавул		
Військовий обозний		
Курінний отаман		

III рівень – 30 балів

20. Проаналізуйте висловлювання відомих історичних діячів. Прокоментуйте їх за наведеним планом.
- 1) Кому належить вислів? (2 бали)
  - 2) Назвіть приблизну дату й обставини появи цих крилатих висловів. (3 бали)
  - 3) Стосовно яких історичних подій були сказані ці слова? (3 бали)
  - 4) Якого змісту набули ці вирази у наш час? Наведіть приклади їх застосування за сучасних умов. (2 бали)

За коментар кожного виразу максимальна оцінка — 10 балів. А. «Після нас — хоч потоп». Б. «У тебе що, шаблі немає?» В. «Мій жереб з голяками».

Завдання
районного туру Всеукраїнської олімпіади з історії
для учнів 10-х класів 2013-2014 н.р.
Всього 80 балів

I рівень - 15 балів (1 бал за кожну правильну відповідь)

1. Між якими країнами у 1904 році було підписано «Сердечну угоду»
1 б.
  - а) Англія та Франція
  - б) Росія та Англія
  - в) Англія, Франція та Росія
2. Коли США вступили в Першу світову війну
1 б.
  - а) 3 березня 1918 року
  - б) 6 квітня 1917 року
  - в) 8 серпня 1917 року
3. Знайди помилку «У битві на Марні у вересні 1914 року англійці вперше використали танки». 2 б.
4. У 1908 році анексію Боснії та Герцеговини здійснила:
1 б.
  - а) Німеччина
  - б) Туреччина
  - в) Австро-Угорщина
5. «М'ясорубкою» назвали битву:
1 б.
  - а) на Соммі
  - б) під Верденом
  - в) на Марні
6. Перепис населення в Росії відбувся:
1 б.
  - а) 1896
  - б) 1897
  - в) 1899
7. Яку країну називали «клаптиковою» монархією:
1 б.
  - а) Австро-Угорщину
  - б) Росію
  - в) Німеччину
8. Вибери прізвиська лідерів РУП:
4 б.
  - а) М.Міхновський
  - б) М.Павлик
  - в) М.Русов
  - г) Д.Антонович
  - д) Є.Левицький
  - е) І.Франко
  - є) Б.Каменський
9. Виступ солдат саперної роти 16.11.1905 року очолив:
1 б.
  - а) Г.Вакуленчук
  - б) Б.Жаданівський
  - в) П.Шмідт
10. Перший цивільний дирижабль побудував:
1 б.
  - а) Ф.Андерс

б) І.Сікорський

в) П.Нестеров

11. Хто очолив українську парламентську фракцію у I Державній Думі?

1 б.

а) І.Шрач

б) М.Міхновський

в) М.Грушевський

II рівень (Всього 35 балів)

12. Дайте визначення термінів:

5 балів

а) анексія

б) ізоляціонізм

в) націоналізм

г) репарація

д) шовінізм

13. Поставте в хронологічній послідовності наступні події:

4 бали

а) вступ Італії у війну

б) Брестський мир

в) Східно-Прусська операція

г) Капітуляція Австро-Угорщини

д) Битва під Верденом

е) «Друга битва» на Марні

є) вступ США у війну

ж) газова атака під Іпром

14. Назвіть дати: а) початку Першої світової війни, б) битви під Верденом, в) прийняття першого Універсалу Центральної Ради, г) Брусиловського прориву, д) Комп'єнського перемир'я. 5 балів

15. Назвіть події, які відбулись на вказаних фронтах Першої світової війни

4 бали

Східний фронт	Західний фронт
1. Битва на Соммі	5. Битва на Марні
2. Битва під Верденом	6. Східно-Прусська операція
3. Наступ під Аррасом	7. Горлицька операція
4. Брусиловський прорив	8. Брестський мир

16. Хто ці історичні особи

10 балів

а) А.Шептицький

б) П.Столипін

в) В.Хвойка

г) М.Міхновський

д) Ю.Бачинський

17. З якими подіями пов'язані ці географічні назви:

6 балів

а) Великі Сорочинці

б) Сараєво

в) Брест

18. Знайди зайве і поясни свій вибір:

1 бал

- а) Карпатська Русь
- б) Східна Галичина
- в) Південно-Західний край

III рівень (Всього 30 балів)

19. Поставте питання та порівняйте політичний та соціально-економічний розвиток українських земель у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Зроби висновок

10 балів

№ за/п	Запитання	Росія	Австро-Угорщина

20. Порівняйте плани Антанти та Троїстого Союзу щодо українських земель. Зробіть висновок 10 балів

21. Якими були наслідки Першої світової війни?

10 балів

10 клас - історія - відповіді

I рівень

- 1. а
- 2. б
- 3. Соммі, 1916 р.
- 4. в
- 5. б
- 6. б
- 7. а
- 8. а, в, г, є
- 9. б
- 10. а
- 11. а

II рівень

12. а) Анексія - насильницьке приєднання, загарбання або утримання однією державою всієї або частини території іншої держави.

б) Ізоляціонізм - напрям зовнішньої політики, що передбачає захист національних інтересів, уникаючи участі у міжнародних справах, зокрема у збройних конфліктах. (ідея незалучення США до справ інших країн, розташованих поза американським континентом).

в) Націоналізм - психологія, ідеологія і політика в національному питанні ґрунтованні на визнанні пріоритету національного чинника в суспільному розвитку, перебільшена оцінка значення і ролі власної народності, нації, аж до ідеї національної винятковості і вищості. (світоглядний принцип, найбільшою мірою притаманний передовим представникам народу, що виборює своє право на розбудову власної держави, тобто прагне перетворитися на націю)

г) повне чи часткове матеріальне або грошове відшкодування збитків, завданих війною, що виплачується переможеними переможцям.

д) Шовінізм - агресивна форма націоналізму, проповідь національної винятковості, поширення ідей національної переваги, протиставлення інтересів однієї нації інтересам іншої, розпалювання національної ворожнечі й ненависті.

13. в) 13 вересня 1914 року

ж) травень 1915

- а) 23 травня 1915
 д) лютий-грудень 1916
 є) 6 квітня 1917
 б) 3 березня 1918
 е) березень 1918
 г) 3 листопада 1918
14. а) 1 серпня 1914
 б) лютий-грудень 1916
 в) 10 червня 1917 року
 г) червень-жовтень 1916
 д) 11 листопада 1918
15. а) 4, 6, 7, 8
 б) 1, 2, 3, 5
16. а) А.Шептицький - митрополит УГКЦ , громадсько-політичний діяч, просвітник, архієпископ, доктор теології
 б) П.Столипін - державний діяч, реформатор, провів аграрну реформу в Росії
 в) В.Хвойка - археолог, дослідник давніх культур, відкрив культуру трипільців
 г) М.Міхновський - ідеолог державної незалежності, українського націоналізму, лідер РУП, ініціатор створення УНП, самостійник
 д) Ю.Бачинський - лідер русько-української радикальної партії, автор «Ukrainairredenta»
17. с. Великі Сорочинці - повстання селян у грудні 1905 р....
 б) Сараєво - вбивство Франца-Фердинанда ...
 в) Підписання мирного договору...
18. Зайве - Південно-Західний край - територія Росії, інше - Австро-Угорщини.

III рівень

19. а) Які землі входили?
 б) Політичне та національне життя
 в) Адміністративний устрій
 г) Розвиток промисловості
 д) Розвиток сільського господарства

20.

Троїстий Союз	Антанта
Використання людського, економічного потенціалу у військових цілях	
<u>Німеччина</u> - - приєднання до складу Великонімецької імперії - плацдарм для просування на схід <u>Австро-Угорщина</u> - - приєднання Волині - поглиблення російсько-німецьких протиріч	<u>Росія</u> - - претендувала на Східну Галичину, Буковину, Закарпаття - покінчити з національним рухом - спиралась на москвофілів
<u>Висновок.</u> Обидва блоки переслідували загарбницькі цілі. Німеччина використовувала прагнення українців до самовизначення, Росія - ідею про об'єднання всіх українців	

21. - Величезні людські втрати
 - Матеріальні збитки
 - зруйновані великі території (Франція, Бельгія, Україна)
 - голод, епідемії
 - інфляція, безробіття, зростання податків
 - підйом революційного руху

- революція у Німеччині, Росії
- підйом національного руху
- початок української революції
- розпад Російської, Австро-Угорської імперій
- утворення незалежних держав
- збагачення США
- зміні світових лідерів ...

**Завдання районного туру Всеукраїнської олімпіади з історії
для учнів 8-х класів 2013-2014 н. р.
Всього 80 балів**

І рівень- всього 15 балів (1 бал за кожну правильну відповідь)

1. Угода про об'єднання держав або церков - це: 1 б.
а) федерація; б) конфедерація; в) унія; г) братство.
2. Перша писемна згадка про українських козаків відноситься до: 1 б.
а) 1475 року; б) 1489 року; в) 1492 року; г) 1555 року.
3. Поділ християнської церкви на католицьку та православну відбувся: 1 б.
а) 882р; б) 945р; в) 988р; г) 1054р.
4. Серед заходів Контрреформації викресліть зайвий: 1 б.
а) створення «Товариства Ісуса»;
б) діяльність інквізиції;
в) створення «Індексу заборонених книг»;
г) Аугсбурзький релігійний мир.
5. Першим в історії розподілом світу на сфери впливу називають: 1 б.
а) договір між Х.Колумбом та королем і королевою Іспанії;
б) Сарагоську угоду між Іспанією та Португалією;
в) договір між Іспанією та Португалією укладений у м. Тордесільясі.
6. Наступником князя Олега на київському престолі був: 1 б.
а) Святослав; б) Ігор; в) Аскольд; г) Ольга
7. Яка із названих особливостей не є характерною для мануфактури: 1 б.
а) існує поділ праці;
б) заміна ручної праці машинною;
в) вироби належать власникові мануфактури;
г) працюють найманні робітники.
8. 31 жовтня 1517 року хто вивісив на дверях церкви у Віттенберзі «95 тез проти продажу індульгенцій?» 1 б.
а) Жан Кальвін; б) Томас Мюнцер; в) Мартін Лютер; г) Філіпп Меланхтон.
9. Єдиний з народів доколумбової Америки, який мав писемність: 1 б.
а) ацтеки; б) майя; в) інка.
10. Остаточне законодавче оформлення кріпосного права було здійснено : 1 б.
а) земельною реформою «Волочна коміра»;

- б) Першим і Другим Литовськими статутами;
- в) «Волочноюпомірою» і «артикулами» польського короля Генріха Валуа;
- г) «артикулами» польського короля Генріха Валуа і Третім Литовським статутом.

11. Перша збірка законів на Русі називалася:

1 б.

- а) «Руська правда»; б) «Салічна правда»; в) «Правда Ярославичів».

12. Про кого Віктор Гюго говорив: «...Він не може написати свого імені на власному відкритті»:

1 б.

- а) Б. Діат; б) Х. Колумб; в) А. Веспуччі; г) Ф. Магеллан.

13. Якої із названих соціальних верств вже не було в українському суспільстві XVI ст.:

1 б.

- а) кріпаків; б) князів; в) козаків; г) смердів; д) тяглових селян.

14. Розвиток Реформації у Швейцарії пов'язаний з ім'ям: 1 б.

- а) М. Лютера; б) Т. Мюнцера; в) Ж. Кальвіна.

15. Після Великих географічних відкриттів: 1 б.

- а) вперше почали карбувати монети із золота і срібла;
- б) європейці познайомилися з прянощами;
- в) стала розвиватися світова торгівля;
- г) було завершено колоніальний розподіл світу.

II рівень – всього 35 балів

16. Назви не менше трьох ознак фільварку:

3 б.

- 1.
- 2.
- 3.

17. Кому належать наведені висловлювання? Доберіть відповідники: 6 б.

Висловлювання	а)Т. Мюнцера	б)М. Лютеру	в)І. Лойолі
1.«Простий люд потрібно заспокоїти і вказати йому, щоб він утримався від заколоту і нічого б не починав без веління начальства, без веління законної влади»			
2.«Необхідно, або віра в бога була настільки великою, щоб людина, не сумніваючись, кинулася у море на дошці, навіть якщо у неї не було корабля! Якщо церква стверджує, що те, що нам здається білим, є чорним, - ми повинні негайно визнати це!»			
3.«Кожен християнин, якщо тільки він розкаюється, отримає повне відпущення гріхів і без індульгенції. Справжнім скарбом церкви є, звичайно, не відпущення, а святе Євангеліє»			

4.«Уся влада має бути віддана простому народу»			
5.«Німеччина повинна перестати бути князівською і дворянською, тому що вкрита дворянськими гніздами, вона являє собою розбійницький осередок»			
6.«Папі необхідно підкоритися без усіляких розмов, навіть заради гріха, і треба вчинити гріх, смертний чи простий,якщо начальник того вимагає в ім'я Господа нашого Ісуса Христа»			

18. Встановіть відповідність між датами і подіями: 6 б.

- а) заснування першої Запорізької Січі; 1. 1566;
- б) Берестейська унія; 2. 1557;
- в) земельна реформа «Волочнапоміра»; 3. 1556;
- г) Люблінська унія; 4. 1596;
- д) Третій Литовський статут; 5. 1588;
- е) Другий Литовський статут. 6. 1569.

19. Складіть три історичні ланцюжки із вказаних імен історичних діячів, дат, та подій: 9 б.

а) 1498р.; б) початок завоювання Мексики; в) Ф. Кортес; г) відкриття морського шляху в Індію;

д) відкриття мису Доброї Надії; е) 1519р.; є) Васкода Гама; ж) Бартоломеу Діаш; з) 1486р.

20. Дайте визначення історичних понять і термінів: 6 б.

- експансія;
- ставропігія;
- секуляризація;
- братства;
- конкістадори;
- революція цін.

21. Установіть відповідність між назвою історичної території та назвою держави, до складу якої вона входила на середину XVIст. 5 б.

- 1. Галичина; а) Московська держава;
- 2. Волинь; б) Угорщина;
- 3. Сіверщина; в) Велике Литовське князівство;
- 4. Закарпаття; г) Молдовське князівство;
- 5. Буковина; д) Польське королівство.

III рівень – всього 30 балів

22. Грушевський називав Люблінську унію «ланцюгом насильств». Спростуйте чи підтвердіть цю точку зору. 10 б.

23. Від імені селянина складіть розповідь про процеси, що відбувалися на українських землях у II половині XVI століття. 10 б.

24. «Товариство Ісуса», засноване у 1540 році, прагнуло «повернути заблудлі маси в лоно церкви». Складіть розповідь про основні напрямки діяльності Ордену для досягнення поставленої мети. 10 б.

8 клас - історія - відповіді

I рівень

1. в (унія) 2. б (1489р) 3. г (1054р)
4. г (Аугсбурзький релігійний мир)
5. б (Сарагоську угоду між Іспанією та Португалією).
6. б (Ігор).
7. б (заміна ручної праці машинною).
8. в (Мартін Лютер).
9. б (майя).
10. г («артикулами» польського короля Генріха Валуа і Третім Литовським статутом).
11. а («Руська правда»).
12. б (Х. Колумб).
13. г (смердів).
14. в (Ж. Кальвіна).
15. в (стала розвиватися світова торгівля).

II рівень

16.
  1. Ґрунтується на праці кріпаків.
  2. Багатогалузеве господарство.
  3. Продукція призначена для продажу на ринках.
17. а) 4,5; б) 1,3; в) 2,6.
18. а) 3; б) 4; в) 2; г) 6; д) 5; е) 1.
19. 1) з, д, ж; 2) а, г, є; 3) е, б, в.
20. Експансія - розширення сфери панування, впливу, поширення чого-небудь за початкові межі (територіальна, економічна і політична **експансія**).
Прагнення держави до захоплення нових територій, колоній, ринків збуту в інших країнах
Ставропігія - право підпорядкування не своїм єпископам, а безпосередньо патріархові.
Секуляризація - перетворення церковної власності на державну власність
Братства - національно-релігійні громадські об'єднання міщан при православних церквах
Конкістадори - іспанські та португальські завойовники країн Центральної та Південної Америки в XV-XVI ст..
«Революція цін» - різке підвищення цін на товари через падіння вартості золота і срібла внаслідок зниження затрат на їхній видобуток.

21. 1 – д; 2 – в; 3 – г; 4 – б; 5 – г.

III рівень

22. Підтвердження:

- втрата державності ;
- розширення земельних володінь польських магнатів і шляхти за рахунок українських;
- прискорення закріпачення селянства;
- безжалісне нищення природних багатств;
- національне приниження українців;
- насильне насадження католицизму;
- втрата українською шляхтою ролі політичного лідера в житті українського суспільства.

Спростування:

- більшість українських земель опинилися в межах однієї держави, що стала підставою для подальшого згуртування українського народу;
- українці втягуються в економічні процеси, що відбуваються в Європі;
- через Польщу на українців поширюється західноєвропейський культурний вплив.

23. Зростання цін на сільськогосподарську продукцію на європейських ринках спонукає феодалів організувати фільварки.

- За «Волочноюпомірою» 1557р. земля селян і феодалів перемірялась і перерозподілялась.
- Кращі землі під фільварки отримали феодали.
- Землі отриманої волоки селянам не належать. За її користуванням треба відбувати панщину та сплачувати податки.
- Селяни остаточно перетворилися на кріпаків за «артикулами» польського короля та Третім Литовським статутом.
- Той хто прожив на землі феодала 10 років ставав кріпаком.

24. Місіонери проповідували і поширювали католицизм.

- Створені для знедолених притулки і лікарні, викликали не лише почуття вдячності, а й поглиблювали віру.
- У створених по всій Європі єзуїтських школах можна було безкоштовно отримати якісну освіту. Одночасно відбувалося виховання переконаних католиків.
- Будучи взірцем вихованості та освіченості, потрапляли в оточення монархів та впливали на їх політику.
- Ні перед чим не зупинялись, виконували будь – які доручення, заради основної мети.

**Завдання районного туру Всеукраїнської олімпіади з історії
для учнів 9-х класів 2013-2014 н.р.**

Всього 80 балів

І рівень – 15 балів (1 бал за кожен правильну відповідь)

1. Коли у Франції було встановлено режим Другої республіки?

А 1814 р.   **Б** 1830 р.   **В** 1848 р.   **Г** 1849 р.

2. Як від 30-х рр. ХІХ ст. почали називати партію вігів у Великій Британії?

А консервативною   **Б** демократичною   **В** ліберальною   **Г** лейбористською

3. Яку з італійських держав називали П'ємонт?

А Королівство обох Сицилій **Б** Ломбардо-Венеціанське королівство

В Герцогство Тоскана   **Г** Сардинське королівство

4. Коли було прийнято документ, уривок із якого наведено?

Представники французького народу...ухвалили рішення викласти...природні, невід'ємні й священні

права людини... І. Люди народжуються і залишаються вільними і рівними у правах....

ІІ. Метою кожного державного союзу є забезпечення природних і невід'ємних прав людини.

А 1789 р.   **Б** 1790 р.   **В** 1791р.   **Г** 1792 р.

5. Яке поняття відповідає наведеному визначенню?

Напрямок в економічній теорії та політиці, що характеризується вимогами вільної торгівлі та

невтручання держави в економічне життя країни.

А чартизм   **Б** протекціонізм   **В** фритредерство   **Г** націоналізм

6. У якому документі, прийнятому у Франції за доби Першої імперії, уперше закріплювався принцип

рівності всіх громадян у правах і недоторканності приватної власності?

А у Конституції 1799 р.   **Б** у Конкордаті із Папою Римським Пієм VII

В у Цивільному кодексі   **Г** у Кримінальному кодексі

7. Якому органу (особі) належала виконавча влада у Франції за часів термідоріанського режиму?

А Першому консулу   **Б** Директорії   **В** Державній раді   **Г** Сенату

8. Яке поняття відповідає наведеному визначенню?

Політична спільність людей, створена на етнокультурній основі, що має на меті захист своїх

національних інтересів та самобутності.

А народ   **Б** народність   **В** нація   **Г** етнос

9. Які губернії входили до Київського генерал-губернаторства?

А Катеринославська, Херсонська, Таврійська   **Б** Київська, Волинська,

Подільська

В Чернігівська, Полтавська, Київська   **Г** Волинська, Чернігівська,

Харківська

10. Унаслідок якої події до Російської імперії відійшли заселені українцями Хотинський, Ізмаїльський та Акерманський повіти?

А третього поділу Речі Посполитої

Б російсько-турецької війни 1806-1812

рр.

В російсько-французької війни 1812 р.

Г російсько-турецької війни 1828-1829

рр.

11. Із козаків-задунайців, які під час російсько-турецької війни 1828-1829 рр. перейшли на бік

Росії, було створено:

А Чорноморське козацьке військо   **Б** Азовське козацьке військо

В Кубанське козацьке військо   **Г** Бузьке козацьке військо

12. Коли відбулося повстання Чернігівського полку?

А 14-15 грудня 1824 р.

Б 28-29 грудня 1824 р.

- В** 14-15 грудня 1825 р.   **Г** 29-30 грудня 1825 р.
13. Коли діячі «Руської трійці» видали альманах «Русалка Дністрова»?
А 1825 р.   **Б** 1834 р.   **В** 1836 р.   **Г** 1840 р.
14. Хто був засновником таємного Малоросійського товариства?
А С.Кочубей   **Б** І.Котляревський   **В** Г.Тарновський   **Г** В.Лукашевич
15. Представники якого опозиційного російській владі руху висунули гасло: «За нашу і вашу свободу!» ?
А масони   **Б** декабристи   **В** польські повстанці   **Г** українські дворяни-автономісти

II рівень – 35 балів

16. Дайте визначення поняттям : *українська національна ідея* - ; *асиміляція* - ; *слов'янофіли* - ;
просвітництво - ; *терор* -.

5 б.

17. Співвіднесіть прізвища глав делегацій і країни-учасниці Віденського конгресу, які вони представляли. **5**

б.

1 Росія	А лорд Каслрі
2 Великобританія	Б фон Меттерніх
3 Пруссія	В Талейран
4 Австрія	Г фон Гарденберг
5 Франція	Д Олександр І

18. Установіть відповідність між назвами організацій та прізвищами політичних діячів, які до них належали. **4**

б.

1 «Руська трійця»	А Павло Пестель
2 «Товариство об'єднаних слов'ян»	Б Іван Котляревський
3 Південне товариство	В Микола Костомаров
4 «Любов до істини»	Г Маркіян Шашкевич
Д Петро Борисов	

19. Позначте реформи, які були проведені Марією Терезією та Йосифом II, та які суттєво вплинули на становище населення західноукраїнських земель.

4 б.

1 адміністративна реформа	2 аграрна реформа	3 військова реформа
4 релігійна реформа	5 реформа освіти	6 судова реформа
7 фінансова реформа		

20. Співвіднесіть дати і події.

4 б.

1 1792 р.	А вторгнення французьких військ до Росії
2 1807 р.	Б вторгнення французьких військ до Іспанії
3 1808 р.	В «битва народів»
4 1813 р.	Г проголошення Франції республікою
Д Тільзйтський мир	

21. Установіть послідовність подій, вказавши дати.

10 б.

А утворення «Руської трійці»
Б Бородінська битва
В заборона діяльності масонських лож у Російській імперії
Г виникнення Південного товариства
Д видання «Енеїди» І.Котляревського

22. Якими були характерні риси політичного курсу торі у Великій Британії у 1800-1830 рр?

3 б.

А скасування рабства в британських колоніях
реформи

Б здійснення першої парламентської

В прийняття «хлібних законів»

Г прийняття закону про бідних

Д скасування заборони на створення тред-юніонів

III рівень - 30 балів (по 10 балів за кожне запитання)

23. Визначте, якому історичному діячеві відповідають наведені біографічні данні? Складіть характеристику діяльності цієї **історичної особи**: «*Походив з сім'ї збіднілого корсиканського дворянина. Навчався у військовому училищі у Франції. Похмурий, незграбний, з поганою французькою вимовою. У 15 років він перейшов до Паризького військового училища, яке закінчив з відмінними знаннями, особливо з математики та історії. У 24 роки отримав чин генерала.*»

24. Порівняйте **становище** українських земель у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці

XVIII – у першій половині XIX ст.

Питання для порівняння	Російська імперія	Австрійська імперія
Які українські землі входили до складу?		
Адміністративно-територіальний устрій українських земель		
Етнічний склад населення на українських землях		
Національне та соціальне становище українців		

Висновки.

25. Заповніть таблицю «Товариства декабристів».

Питання для порівняння	«Південне товариство»	«Північне товариство»
Лідери 1б.		
Назва програмних документів 1б.		
Ставлення до самодержавства та яким бачили державний устрій Росії 2б.		
Ставлення до кріпацтва 2б.		
Демократичні права та свободи 1б.		
Доля України 1б.		
Методи боротьби із самодержавством 1б.		

Висновок. (1б.)

Відповіді - історія - 9 клас

I рівень

1-В; 2-В; 3-Г; 4-А; 5-В; 6-В; 7-Б; 8-В; 9-Б; 10-Б; 11-Б; 12-Г; 13-В; 14-Г; 15-В

II рівень

16. Українська національна ідея – усвідомлення українцями себе як окремої нації, народу з власною

історією, мовою, культурою, власними ідеями, поглядами на майбутнє.

асиміляція – процес втрати раніше самостійним етносом (народом) чи його часткою своєї культури, мови, традицій внаслідок поглинення іншим, панівним етносом ;

слов'янофіли – представники суспільно-політичної думки в Росії, які вірили в самобутній історичний розвиток Росії, відмінний від європейського ;

просвітництво – ідейна течія кінця XVII-XVIII ст., заснована на переконанні у вирішальній ролі

розуму й науки у пізнанні «природного порядку»; просвітники виступали проти

феодально-абсолютистських порядків, за політичні свободи і громадянське рівноправ'я ;

терор - політика залякування, переслідування і придушення політичних противників насильницькими методами.

17.1Д; 2А; 3Г; 4Б; 5В.

18.1Г; 2Д; 3А; 4Б

19. 1, 2, 4, 5.

20. 1Г ; 2Д; 3Б; 4В

21.1 - Д 1798 р. ; 2 - Б 1812 р.; 3 - Г 1821 р.; 4 – В 1822 р.; 5 – А 1833 р.

22. А, В, Д

III рівень

23. Наполеон Бонапарт

З 1802 р. довічно призначений першим консулом

1804 р. – став імператором Франції

Внутрішня політика: кодекси Наполеона (Цивільний, Торговельний, Кримінальний); конкордат; бонапартизм; ліквідація місцевого самоврядування; засновано Французький банк; запровадження цензури; інтереси нової французької буржуазії та пов'язаної з нею військової верхівки.

Зовнішня політика: війни Наполеона з антифранцузькими коаліціями (3-, 4-,5-,6-,7-ю), їх мета та результати; континентальна блокада Англії 1806 р.; війна з Росією 1812 р.; причини поразки і падіння Наполеонівської імперії.

Власні висновки, оцінка діяльності.

24. Порівняйте становище українських земель у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Питання для порівняння	Російська імперія	Австрійська імперія
Які українські землі входили до складу?	Наддніпряньська Україна (Лівобережна, Правобережна, Південна)	Західноукраїнські землі (Сх.Галичина, Північна Буковина, Закарпаття)
Адміністративно-територіальний устрій українських земель	Запроваджено російський адм.-тер. устрій. 9 губерній, об'єднаних у три генерал-губернаторства. Малоросійське генерал-губернаторство з центром у Харкові: Хар-ківська, Чернігівська та Полтавська губ. Київське генерал-губернаторство з центром у Києві: Київська, Подільська, Волинська. Новоросійсько-Бессарабське генерал-губернаторство з центром в Одесі: Катери-нославська, Херсонська, Таврійська губер. та Бессарабська область. Губернії поділя- ся на повіти, повіти на стани. Очоловали: генерал-губернатори і губернатори, які призначалися рос. імператором. На держ. посадах здебільшого росіяни. Політика уніфікації – зведення управління до єдиних зразків, які існували в Рос. імп. Українці позбавлялися самоврядування, засилля рос. чиновників (бюрократизація)	Закарпаття поділялося на 4 округи у складі Угорського королівства, яке було частиною Австрійської імперії. Галичина виділена в окремий корон-ний край – Королівство Галичини та Лодомерії і поділялася на 18 округів. На правах окремого округу до цього королівства входила Буковина, яка після 1849 р стала окремою провін-цією. Королівство Галичини та Лодо-мерії мало певне самоврядування. Очоловав губернатор, який призна-чався австр. імператором. На держ. посадах здебільшого австрійці, угорці румуни, поляки.Політика уніфікації – зведення управління до єдиних зразків, які існували в Австр. імп. Українці позбавлялися самоврядуван-ня, засилля роавстрійськ. чиновників (бюрократизація)
Етнічний склад населення на українських землях	Більшість склали українці (від 65 до 98%, залежно від регіону). Нац. меншини:	Більшість склали українці. Австрійський уряд заохочував пере-селеннянімецьких

	поляки, євреї, росіяни. Уряд Росії сприяв переселенню німців, сербів, болгар, греків, росіян переважно до Південної України.	колоністів до Сх. Галичини, німецьких та румунських – до Буковини, угорських – до Закарпаття.
Національне та соціальне становище українців	Політика перетворення українців у «справжніх росіян». Українців позбавляли права на власну освіту і вільного використання рідної мови, обмежували розвиток національної культури. Було заборонено вживання назви «Україна», для різних регіонів використ. назви: Південно-Західний край, Новоросія та ін. Політика рос. уряду була спрямована на позбавлення українців почуття національної самобутності й здатності до самовизначення. Соціальне становище. Основні стани: дворянство (більшість переймала мову, звичаї, світогляд панівної нації, отримала рівні права з рос. дворянством), купці і міщани (здебільшого поляки та євреї), селяни (більшість кріпаки), духовенство, козаки.	Наприкін. 18 ст. реформи імператриці Марії Терезії та Йосифа II в релігійній (зрівняння в правах католицької, протестанської і греко-католицької церков), культурно-освітній (відкриття університету у Львові, початкових і середніх шкіл, навчання рідною мовою в початковій школі), аграрній (звільнення селян з особистої залежності від поміщиків, визначався термін панщини) сферах. Наступні імператори згорнули ці реформи і проводили політику мадяризації та румунізації українців. Основні стани: шляхта, греко-католицьке духовенство, міщани, селяни.

Висновки: Обидві імперії проводили політику уніфікації, денаціоналізації та асиміляції укр. населення. Політика австр. уряду була більш м'якшою, але її суть і мета мало відрізнялась від політики рос. царського уряду.

25. Заповніть таблицю «Товариства декабристів».

Питання для порівняння	«Південне товариство»	«Північне товариство»
Лідери 1б.	П.Пестель	М.Муравйов
Назва програмних документів 1б.	«Руська правда»	Конституція
Ставлення до самодержавства та яким бачили державний устрій Росії 2б.	Ліквідація самодержавства Росія – єдина централізована унітарна держава з республіканською формою правління. Законодавча влада парламенту – Народному віче, що обиралося всіма громадянами; виконавча влада – Державній думі з 5 членів.	Ліквідація самодержавства Росія – конституційна монархія на засадах федерації (13 штатів). Вищий орган – двопалатний парламент – Народне віче. Виконавча влада – імператору.
Ставлення до кріпацтва 2б.	Скасування кріпосного права Наділення селян землею	Скасування кріпосного права Наділення селян землею за викуп
Демократичні права та свободи 1б.	Скасування станового поділу суспільства, рівність всіх громадян перед законом, свобода слова, друку, зборів, віросповідання, скорочення терміну військової служби; рівні й необмежені майновим цензом права.	Скасування станового поділу суспільства, рівність всіх громадян перед законом; овні політичні права здобували лише заможні члени суспільства
Доля України 1б.	Не передбачалося надання Україні автономних прав	На укр. землях мали бути утворені два з 13 суб'єктів федерації – штати: Український з центром у Харкові й Чорноморський з центром у Києві.
Методи боротьби із самодержавством 1б.	Змова, державний переворот, збройний виступ війська без залучення народу	Змова, державний переворот, збройний виступ війська – примусити імператора піти на поступки.

Висновок. (1б.) Обидві програми містили важливі демократичні буржуазні перетворення в державному устрої, політичній, соціальній та економічній сферах. Програма Південного товариства була більш радикальною і прогресивною. **Власна думка учня.**

Завдання
районного туру Всеукраїнської олімпіади з історії
для учнів 11 класів 2013-2014 н. р.
Всього 80 балів

I рівень – всього 15 балів (1 бал за кожен правильну відповідь)

1. Згідно з планом «Барбаросса» наступ на території України мала здійснювати група армій:
а) «Північ»; б) «Південна Україна»; в) «Центр»; г) «Південь».
2. Український уряд, створений в червні 1941 р., очолив : а) С.Бандера; б) Я.Стецько;
в) А.Мельник; г) Р.Шухевич.
3. Позначте дату підписання радянсько-німецького договору, який вирішував долю Західної України: а) 23 серпня 1939р.; б) 1 вересня 1939 р.; в) 17 вересня 1939р.; г) 22 вересня 1939 р.
4. Назвіть, хто з діячів американської історії другої половини ХХ століття став лауреатом Нобелівської премії миру: а) Дж. Кеннеді; б) М.-Л.Кінг; в) Р.Рейган; г) Дж.Маккарті.
5. У березні 1939 року Карпатську Україну окупували війська: а) Румунії; б) Угорщини;
в) Польщі; г) Німеччини.
6. Відкриття Другого фронту відбулося: а) 6 червня 1944 р.; б) 21 серпня 1943р.; в) 6 липня 1944 р.; г) 6 травня 1944 р.
7. Мета політики «українізації»: а) розвиток економіки України; б) розвиток української державності; в) розвиток українського націонал-демократичного руху; г) піднесення авторитету радянської влади в УСРР.
8. Позначте територію, яка входила до складу територіального об'єднання «Трансністрія»: а) Закарпаття; б) Тернопільська область; в) Ізмаїльська область; г) Ровенська область.
9. Автор теорії «інтегрального націоналізму»: а) В.Липинський; б) Є.Маланюк; в) Є.Коно-
валець; г) Д.Донцов.
10. Повернення на батьківщину військовополонених та цивільних осіб, які під час війни опинилися за межами своєї держави: а) репарація; б) реабілітація; в) репатріація; г) депортація.
11. Визначте рису, яка характеризує «новий порядок» в Україні: а) поділ території України на дистрикти; б) застосування репресій проти мирного населення; в) інвестиції в розвиток промисловості; г) поширення самоврядування.
12. «Ера Ейзенхауера» співпала: а) з розгортанням НТР; б) початком «холодної війни»; в) з прийняттям плану Маршалла; г) з проголошенням стратегії «гнучкого реагування».
13. Французькі прикордонні укріплення мали назву: а) «лінія Маннергейма» ; б) «лінія Мажіно»; в) «Східний вал»; г) «Західний вал».
14. Хто став президентом ЗУНР: а) М.Грушевський; б) К.Левицький; в) В.Винниченко;
г) Є.Петрушевич;
15. Вкажіть місце останнього німецького наступу на Західному фронті: а) поблизу Парижа;
б) Нормандія; в) Арденни; г) поблизу Берліна.

II рівень – всього 35 балів

16. Дайте визначення поняттям: ленд-ліз, анексія, «зимова війна», маккартизм, геноцид .
5 балів
17. Вкажіть події, які відбулися: 28 вересня 1939 р., 22 липня 1942 р., 1 січня 1942 р.;
28 жовтня 1944 р.; 22 листопада 1963 р. 5 балів
18. Назвіть битви, які стали переломними під час Другої світової війни. 3 бали

19. Вставте пропущені терміни, імена, дати:

А) Ввечері.... (дата) група озброєних есесівців, перевдягнутих в польську військову форму, вдерлися в приміщення радіостанції прикордонного містечка ....(назва). Ця подія стала .... для початку Другої світової війни. 3 бали

Б).... року у Токійській затоці на борту американського крейсера ... під головуванням командуючого союзних військ Д.Макартура відбулося підписання акта про .... Японії. 3 бали

В) У вересні 2012 року в Україні відзначалася ... річниця створення підпільної молодіжної організації .... , що була створена в місті ... 3 бали

Г) У ... році уряд .... висунув широку програму економічної відбудови Європи, так званий план ... 3 бали

20. Установіть відповідність між битвами та їх наслідками

1) Битва за Дніпро

А. Ціною розгрому радянських механізованих корпусів затримано на тиждень просування німецьких військ на Київ.

2) Корсунь-Шевченківська операція

Б. Завершення визволення території УРСР у межах кордонів 1941 року.

3) Львівсько-Сандомирська операція

В. Подолання «Східного валу» і початок визволення

Правобережної України.

Г. Оточення і розгром німецьких військ, який по-

рівнюють із результатами Сталінградської бит-

ви.

3 бали

21. Встановіть відповідність між іменами та їхніми стислими характеристиками: 4 бали

1) С.Тимошенко

А. Командуючий радянськими партизанськими загонами на Сумщині.

2) М.Кирпонос

Б. Очолював Український штаб партизанського руху.

3) М.Ватугін

В. Організатор оборони Києва як командувач Південно-Західного фронту, загинув під час виходу з оточення.

4) Т.Строкач

Г. Очолював війська Українського фронту під час вступу на територію

Західної України у вересні 1939 р.

Д. Керував військами під час Київської наступальної операції 1943 р.

22. Стисло, одним реченням укажіть, хто ці особи:

1) А. Петен, 2) Р. Руденко, 3) Е. Кох .

3 бали

III рівень – всього 30 балів

23. Чому у населення західноукраїнських земель було суперечливе ставлення до радянізації (1939—червень 1941року) ? 10 балів

24. Доповніть таблицю «Характеристика політичних режимів у міжвоєнний період»

Тоталітарний	Демократичний
	Франція, Велика Британія, США
	Існує реальна багатопартійність.
Культ особи вождя.	
Панування партійної та державної еліти.	
	Переважно ринкові важелі регулювання економікою. Втручання держави обмежене.
	Жодна ідеологія не може бути офіційною.
	Створення умов для вільного розвитку представників різних націй.
Вторгнення у приватне життя людини.	
Політика масових репресій, знищення опозиції.	
	Не застосування сили для вирішення

10 балів

25. В Другій світовій війні Японія була союзником Німеччини. Чому ж тоді, з вашої точки зору, маючи план ведення війни, Японія так і не напала на СРСР? 10 балів

11 клас - історія - відповіді

I рівень

1. Г	9. Г
2. Б	10. В
3. А	11. Б
4. Б	12. А
5. Б	13. Б
6. А	14. Г
7. Г	15. В
8. В	

II рівень

16. Ленд-ліз – система передачі США та Великобританією в борг чи в оренду за плату озброєння, боєприпасів, продовольства і т.п. країнам антигітлерівської коаліції в період Другої світової війни.

Анексія – насильницьке приєднання, загарбання, утримання однією державою території або частини території іншої держави.

«Зимова війна» - радянсько-фінська війна.

Маккартизм – політико-ідеологічна кампанія викриття підривної діяльності комуністів у США в роки «холодної війни», яка перетворилася на тотальне переслідування інакодумців та «полювання на відьом».

Геноцид – повне або часткове знищення населення по расовим, національним, релігійним та іншим ознакам; злочин проти людства.

17. Радянсько-німецький Договір про дружбу та кордони.

Остаточна окупація території України німецькими військами.

У Вашингтоні представники 4 великих держав – СРСР, США, Великобританії та Китаю, а також 22 інших держав - підписали Декларацію Об'єднаних Націй.

Завершення визволення Закарпаття, остаточне вигнання фашистських окупантів з території України.

Замах і вбивство президента США Дж Кеннеді.

18. Переломні битви: битва під Ель-Аламейном, Сталінградська битва, битва поблизу атолу Мідуей.

19. А) Ввечері 31 серпня 1939 року група озброєних есесівців, перевдягнутих в польську військову форму, вдерлися в приміщення радіостанції прикордонного містечка Глейвіц. Ця подія стала приводом для початку Другої світової війни.

Б) 2 серпня 1945 року у Токійській затоці на борту американського крейсера «Міссурі» під головуванням командуючого союзних військ Д.Макартура відбулося підписання акта про капітуляцію Японії.

В) У вересні 2012 року в Україні відзначалася 70 річниця створення підпільної молодіжної організації «Молода Гвардія», що була створена в місті Краснодарі.

Г) У 1947 році уряд США висунув широку програму економічної відбудови Європи, так званий «план Маршалла».

20. 1 – В, 2 – Г, 3 – Б

21. 1 – Г, 2 – В, 3 – Д, 4 – Б.

22. А.Петен - глава французького ...уряду, колабораціоністського режиму

Р.Руденко - Генеральний прокурор СРСР, головний обвинувач від СРСР на Нюрнберзькому процесі

Е.Кох - рейхскомісар «України»

III рівень

23. Позитивне: ліквідація польських та румунських органів влади; конфіскація земель поміщиків, націоналізація промисловості, торгівлі; українізація та зміцнення системи освіти; розвиток системи соцзабезпечення, особливо охорони здоров'я.

Негативне: призначення місцевих комуністів та надісланих зі сходу в органи влади; насильницька колективізація, тиск на церкву; розгром політичних партій та громадських об'єднань; репресії, депортації.

24. Доповніть таблицю «Характеристика політичних режимів у міжвоєнний період»

Тоталітарний	Демократичний
Німеччина, Італія, СРСР, Іспанія	Франція, Велика Британія, США
Однопартійна диктатура (система)	Існує реальна багатопартійність.
Культ особи вождя.	Видатна особа – виразник інтересів суспільства.
Панування партійної та державної еліти.	Партії парламентського типу. Кожен політичний діяч може здобути або втратити підтримку населення.
Цілковитий державний контроль через одержавлення господарства.	Переважно ринкові важелі регулювання економікою. Втручання держави обмежене.
Панування єдиної ідеології (нацизм, комунізм)	Жодна ідеологія не може бути офіційною.
Провідна роль корінної (арійської) нації або ідея «злиття націй».	Створення умов для вільного розвитку представників різних націй.
Вторгнення у приватне життя людини.	Вільний розвиток особистості, повага її прав.
Політика масових репресій, знищення опозиції.	Кожна людина має право на свою точку зору. Наявність опозиції.
Шляхом завоювання чи експансії революції відродити чи створити велику державу.	Не застосування сили для вирішення проблем.

25.

Стратегічні інтереси були направлені на домінування в Тихоокеанському регіоні.

Гасло «Азія для азіатів» повинно було хоч на початковому етапі забезпечити лояльність населення до японських військ.

Використати спочатку всі можливості окупованих територій для зміцнення військової могутності.

Гіркий досвід воєнних дій з радянськими військами (оз. Хасан, р. Халкін - Гол)

Прагнення уникнути війни на два фронти (проти США та СРСР).

Завдання олімпіади з історії для 8 класу

І рівень

Виберіть правильний варіант відповіді.

- 1) Люблінська унія, яка об'єднала Велике князівство Литовське та Польське королівство у Річ Посполиту, була укладена:
  - А) в 1569 р.
  - Б) в 1586 р.
  - В) в 1591 р.
  - Г) в 1596 р.
- 2) Укажіть ім'я українського магната, який був засновником першої Запорозької Січі на острові Мала Хортиця:
  - А) К.Косинський
  - Б) Д. Вишневецький
  - В) С. Кішка
  - Г) Б. Хмельницький
- 3) Перша літописна згадка про Україну належить:
  - А) до 1068 р.
  - Б) до 1103 р.
  - В) до 1169 р.
  - Г) до 1187 р.
- 4) Укажіть ім'я князя, за якого були збудовані храм Святої Софії та Золоті ворота у Києві:
  - А) Володимир
  - Б) Святополк
  - В) Ярослав
  - Г) Ізяслав
- 5) Суспільно-політичний устрій на Запорозькій Січі характеризувався як козацька:
  - А) республіка
  - Б) монархія
  - В) федерація
  - Г) олігархія
- 6) Широкий антифеодальний суспільно-політичний і релігійний рух, який набув форми боротьби проти католицької церкви у Західній і Центральній Європі у XVI ст. – це:
  - А) індульгенція
  - Б) реформація
  - В) інквізиція
- 7) Об'єднання Галицького та Волинського князівств відбулося:
  - А) у 1141 р.
  - Б) у 1153 р.
  - В) у 1187 р.
  - Г) у 1199 р.
- 8) Дата відкриття Америки Х. Колумбом:
  - А) 1522 р.
  - Б) 1492 р.
  - В) 1494 р.
- 9) Особисто вільні селяни, які володіли землею, - це:
  - А) смерди
  - Б) холопи
  - В) тіуни

Г) закупи

10) Скільки всього було Хрестових походів:

А) 4

Б) 9

В) 8

II рівень

1) Установіть відповідність між назвою стану в Київській Русі та його характеристикою:

- 1 князі   А найбільш безправний стан, позбавлений особистої свободи і власності
- 2 бояри   Б другий за значенням стан, який складався з колишніх дружинників та їх нащадків
- 3 смерди   В стан, основним призначенням якого було забезпечення функціонування церкви в державі
- 4 холопи   Г особисто вільні селяни, які володіли землею і знаряддями праці
- Д найвищий стан у державі, якому належала вся повнота Влади

2) Установіть хронологічну послідовність подій періоду виникнення та розвитку Київської Русі

- А) похід Аскольда на Візантію   1
- Б) повстання деревлян на чолі з князем Малом, загибель князя Ігоря   2
- В) укладення угоди Ігоря з Візантією   3
- Г) укладення угоди Олега з Візантією   4

3) Дайте визначення поняттям:

- інквізиція
- васалітет
- феодал
- мануфактура
- фільварок

4) Заповніть таблицю.

Наслідки Люблінської унії для України

Позитивні	Негативні
1	2

5) Встановіть відповідність між іменем історичної особи та стислою характеристикою її діяльності.

- 1 Жанна д'Арк   А Голова Празького університету й проповідник Віфлеємської
- 2 Карл Великий   каплиці в Празі. Засуджував торгівлю церковними
- 3 Ян Гус   посадами й індульгенціями, ратував за богослужіння

4Хлодвіг

не латиною, а чеською мовою.

Б Великий державний діяч, полководець. Історики нарекли

його «батьком Європи».

В Через 500 років після страти цієї історичної особи,

церквою її було проголошено святою

Г Імператор Візантії. Велів зібрати розрізнені римські закони

у велику збірку – «Звід цивільного права»

Д Король франків. За його правління складено «Салічну

Правду».

III рівень

1) Ознайомтеся з текстом джерела й дайте відповідь на запитання.

«Прибули Святополк Ізяславич, і Володимир Всеволодович, і Давид Ігорович, і Василько Ростиславич, і Давид Святославич, і брат його Олег і зібралися «в городі» Любечі, щоб уладнати мир. І говорили вони один одному, кажучи: «Пощо ми губимо Руську землю, самі проти себе зваду маючи? А половці землю нашу розносять і раді є, що межі нами війна донині. Відтепер з'єднаємося в одне серце і обережімо Руську землю. Кожен хай держить отчину свою...»

Укажіть, у якому році відбувалася описана в уривку подія.

2) Дайте розгорнуту відповідь на запитання, скориставшись планом.

Чому правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого називають періодом розквіту Київської Русі?:

А) Розкрийте основні положення зовнішньо- та внутрішньополітичної діяльності Володимира і Ярослава.

Б) Висловіть власне ставлення до їхньої діяльності.

Відповіді

I рівень

- 1) А
- 2) Б
- 3) Г
- 4) В
- 5) А

- 6) Б
- 7) Г
- 8) Б
- 9) А
- 10) В

II рівень

- 1) 1 – Д; 2 – Б; 3 – Г; 4 – А
- 2) 1 – А; 2 – Г; 3 – В; 4 – Б
- 3) Інквізиція – церковний суд у справах єретиків.
Васалітет – особиста залежність одних феодалів (васалів) від інших, могутніших (сеньйорів).
Феод – земля чи дохід з неї, пожалувані королем чи сеньйором васалу у спадкове володіння як плата за службу.
Мануфактура – велике виробництво, засноване на ручній праці.
Фільварок – багатогалузеве господарство, де сировина не тільки виробляється, а й переробляється на винокурнях, млинах тощо. Продукція фільварків вивозилася на ринок.
- 4) Наслідки Люблінської унії для України

Позитивні	Негативні
1	2
Об'єднання більшості українських земель у межах однієї держави	Втрата українцями власної державності
Унія сприяла культурному та політичному згуртуванню українського народу	Зростання повинностей і податків
Склалися передумови для оформлення української нації	Українське населення зазнає національно-релігійних утисків
Прискорився процес зростання українського козацтва й перетворення його на самостійну політичну силу	Відбувалося обмеження політичних, економічних, станових та особистих прав українців
Зростання впливу культури Західної Європи, який сприяв культурному піднесенню в Україні	Починається спольщення української еліти – князів та шляхти

- 5) 1 – В; 2 – Б; 3 – А; 4 – Д

III рівень

- 1) 1097р. – Любецький з'їзд князів

Завдання
на олімпіаду з історії
9 клас

І рівень

1. Яке з цих визначень є вірним:
Аболіціонізм – це:
  - а) форма протесту білих проти чорних;
  - б) форма протесту чорних проти білих;
  - в) рух проти рабства.
2. Кому належить вислів: «Світ ловив мене, та не спіймав»
  - а) І. Мазепі;
  - б) П. Калнишевському;
  - в) Г.Сковороді.
3. Назвіть події, що відбулися :
  - а) 1789-1794рр;
  - б) 14 липня 1789р.
4. Місцеве українське населення під час польського повстання:
  - а) Підтримало повстанців
  - б) Допомогало урядовим військам придушувати повстання
  - в) Зберігало нейтралітет
5. Дайте визначення термінів:
  - а) «роялісти»;
  - б) «Гора»
6. Одним з найактивніших діячів "Київської громади" був:
  - а) Т. Шевченко;
  - б) М. Зібер;
  - в) М. Драгоманов,
7. Найвищим піднесенням Великої Буржуазної Революції стало:
  - а) взяття Бастилії;
  - б) страта короля;
  - в) яacobінська диктатура.
8. Українське національне відродження розпочалось:
  - а) в Москві;
  - б) на Правобережжі;
  - в) на Слобожанщині.
9. "Закотилась зірка" Наполеона після битви:
  - а) під Аустерліцем;
  - б) під Бородино;
  - в) під Ватерлоо.
10. Першою українською політичною організацією є:
  - а) масонська ложа "Понт Евксинський";
  - б) Південно-товариство декабристів;
  - в) Кирило-Мефодіївське братство,

II рівень

1. Під час Французької революції Яacobінський період визначався:

- а) 1791-1792 рр.;
- б) 1789-1791 рр.;
- в) 1793-1794 рр.;
- г) 1795-1799 рр.

2. Заповніть пусті місця у витязі з есе Ернеста Ренана «Щотакенація?»

«Нація – це наслідок _____, жертвності й відданості. Спільна слава в минулому і прагнення разом ще раз здійснити велике в сучасному – ось _____ для того, щоби бути нацією... Нація – це велика спільність, створення _____, усвідомленням _____, колись принесеної, та готовності до нової _____. Вона існувала в минулому, вона відновлюється в сучасності реальною дією і розумінням, чіткою висловленим прагненням продовжувати життя спільноти. Існування нації... – це щоденний _____...»

3. Установіть відповідність:

а) 27 липня 1794р.	1. Прийняття Конституції
б) 21 січня 1793 р.	2. Термідоріанський режим
в) Серпень 1795 р.	3. Страта короля Людовіка XVI

4. Заповніть пусті місця в реченні :

“Сила _____ полягає в тому, - писав український історик І. Крип'якевич, - що вона постійно підтримувала зв'язки з _____ і звідти переймала всі живі _____”.

5. Визначте, що об'єднує цих людей: Вольтер – Ш.Л.Монтеск'є – Ж.Ж.Руссо

6. Розташуйте наведені події в хронологічній послідовності.

- а) Шоста антинаполеонівська коаліція;
- б) Битва при Седані;
- в) Утворення Германської імперії;
- г) Земська реформа в Російській імперії;
- д) Заключний акт Віденського конгресу.

III рівень

1. У XIX ст. набув поширення іронічний вислів: «Нація це група людей, об'єднаних спільною помилкою щодо свого минулого і спільною відразою до своїх сусідів». Визначте, прихильники якої ідейно-політичної течії могли дотримуватися таких поглядів? Яким є ваше ставлення до такої оцінки нації?

2. Трагедія Робесп'єра – «якобінець без народу ». Чи закономірним було падіння якобінської диктатури? Обґрунтуйте свою точку зору.

3. Правильно чи помилково стверджувати, що в наприкінці XVIII – першій половині XIX ст. відбувається становлення української нації? Свою відповідь обґрунтуйте.

Олімпіадні завдання для учнів 11-х класів з історії
1 рівень – 10 балів (1 бал за правильну відповідь)

1. Основними напрямками наступу Німеччини на СРСР були :
А) «Північ» , «Схід» , «Південь»
Б) «Північ» , «Захід» , «Південь»
В) «Схід» , «Південь», «Захід»
2. Днем створення ООН вважається :
А) 25 квітня 1945р. ; Б) 24 жовтня 1945р. ; В) 10 грудня 1948р.
3. План Німеччини по захопленню Польщі називався :
А) «Вайс» , Б) «Гельб» , В) «Маріта»
4. «Новий порядок» - це :
А) Терористичний режим фашистів в окупованих країнах ;
Б) Антифашистський рух в окупованих країнах ;
В) Тотальний геноцид нацистами євреїв
5. Битва на Курській дузі тривала :
А) 17 липня -2 лютого 1943р ; Б) 5 липня -23 серпня 1943р;
В) 14 жовтня – 6 листопада 1943р.
6. Яка історична подія відбулась 4-11 лютого 1945р.:
А) Потсдамська конференція
Б) Ялтинська конференція
В) Конференція Організації Об'єднаних Націй
7. Закон Тафта-Хартлі передбачав :
А) надання пільг для отримання кредитів на освіту колишнім солдатам ;
Б) обмеження прав робітників на страйки ;
В) прискорення НТР
8. Визволення Києва з під влади фашистської окупації відбулося :
А) 6 листопада 1943р. ; Б) 10 грудня 1943р. ; В) 5 лютого 1944р.
9. Вкажіть , яке прізвище в цьому переліку є зайвим :
А) С.Бандера ; Б) С. Ковпак ; В) А.Мельник; Г) Я. Стецько.
10. День Перемоги У ВВВ :
А) 9 травня 1946р; Б) 9 травня 1945р.; В) 9 травня 1944р.

2 рівень – 50 балів (10 балів за правильну відповідь)

1. Дайте визначення :
  - Колабораціонізм
  - операція «Вісла»
  - «Рейкова війна»
2. Поставте події в хронологічній послідовності :
  - А) початок визволення України ;
  - Б) пакт Молотова – Ріббентропа ;
  - В) оборона Севастополя
3. Поясніть , хто вони :
  - А. Мельник , М. Кирпонос , Е. Кох.
4. Якими були економічні наслідки Другої світової війни ?
5. Дайте визначення таких понять і термінів :
  - А) ООН ; Б) НАТО ; В) Нюрнберзький і Токійський воєнні процеси.

3 рівень – 30 балів (15 балів за правильну відповідь)

1. Чим відрізнявся окупаційний режим в Західній і Східній Європі ? Що було між ними спільного?
2. Чим , на ваш погляд , був зумовлений ідеологічний наступ тоталітарного режиму на культуру ?

Підготувала вчитель історії та географії О.Дядюра

Відповідь: 1-б, 2-а, 3-а, 4-б, 5-б, 6-Б, 7-Б, 8-В, 9-В, 10-В.

2 рівень.

1. Співвіднесіть назву країни з подіями, що відбувалися під час їх історичного розвитку: уславилися:

1. Англія;	А. Країна, що в ХІХ ст. була об'єднана «залізом і кров'ю»;
2. Франція;	Б. Країна, в якій найперше відбулася промислова революція;
3. США;	В. Країна, з історією якої пов'язана династія Валуа;
4. Німеччина;	Г. Країна, яка створила «Непереможну армаду»;
5. Іспанія;	Д. Країна, в об'єднанні якої значну роль відіграла «червона тисяча» Джузеппе Гарібальді;
6. Італія.	Ж. Держава, президентом якої був Авраам Лінкольн.

2. Співвіднесіть поняття з їх визначеннями:

А. Система управління, що ґрунтується на формалізмі, адміністративній тяганні, перевага віддається формальностям, а не змісту діяльності;	1. демографія
Б. Державна політика із захисту національного виробника;	2. протекціонізм
В. Встановлення підприємцем або групою підприємців контролю над однією чи кількома галузями виробництва з метою збільшення прибутків і ліквідації конкуренції;	3. промисловий переворот
Г. Створення великої машинної індустрії, що виробляє машини та обладнання і є базовою для подальшого розвитку промисловості.	4. юнкерси
Д. Злочини, пов'язані з прямим використанням будь-якими посадовцями прав і можливостей, зумовлених їхнім службовим становищем, із метою власного збагачення;	5. масонство
Є. Назва прусських поміщиків	6. пролетаріат
Ж. перехід від ручної праці до машинної, від мануфактури до фабрики і заводу;	7. корупція
З. Наука про народонаселення;	8. бюрократія
К. Наднаціональний релігійно – етнічний рух, прихильники якого закликали до морального вдосконалення людей та об'єднання їх на принципах свободи, рівності та братерства;	9. індустріалізація
Л. Сукупна назва найманих працівників, позбавлених засобів виробництва.	10. монополія.

3. Встановивши відповідність, утворіть пари (ім'я державного діяча і його назва в історії):

А. Український Орфей;	1. Наполеон Бонапарт;
Б. Цар – визволитель;	2. Олександр II
В. Залізний канцлер;	3. Отто фон Бісмарк
Г. Жандарм Європи;	4. Микола I
Д. Маленький капрал;	

4. Співвіднесіть реальні події з їх назвами, що ввійшли в історію:

1. Російсько – французька війна 1812 р.;	А. «Битва народів»
2. Російсько – турецька війна 1853 – 1856 рр.;	Б. «Весна народів»
3. Революції 1848 – 1849 рр.;	В. «Кримська війна»
4. Битва під Лейпцігом, осінь 1813 р.	Г. Вітчизняна війна.

5. Співвіднесіть події з містами, в яких вони відбулися:

А. Відбулося повстання військових поселенців у 1919 р.	1. Харків
Б. Відкрито перший університет в Наддніпрянській Україні.	2. Одеса
В. Найбільше портове місто півдня України, в подальшому також і університетський центр.	3. Чугуїв
Г. Найдавніший центр науки і культури, де знаходиться перший університет України	4. Полтава
Д. Місто, де певний час функціонувала масонська ложа «Любов до істини», активним членом якої був І. Котляревський.	5. Львів

6. Позначте тенденції, які визначали розвиток промисловості і сільського господарства українських земель у складі Російської імперії у першій половині XIX ст. (4 правильні відповіді).

1. Відбувався промисловий переворот;
2. Збільшення ролі праці кріпосних селян;
3. Виникнення нових галузей промисловості;
4. Відсутність нової техніки та технологій;
5. Домінування в аграрній сфері селянських землеволодінь;
6. Перебування поміщицьких господарств у кризовому стані;
7. Послаблення експлуатації селян;
8. Поява в аграрному секторі надлишку робочої сили.

Відповідь: 1. 1-б, 2-в, 3-ж, 4-а, 5-г, 6-д;

2. А-8, Б-2, В-10, Г-9, Д-7, Є-4, Ж-3, З-1, К-5, Л-6;

3. б-2, в-3, г-4, д-1;

4. 1-г, 2-в, 3-б, 4-а;

5. а-3, б-1, в-2, г-5, д-4;

6. 1, 3, 6, 8.

3 рівень.

1. Яке товариство, створене в XIX ст., ставило собі за мету:

- Знищення царизму, кріпосного права і поділу населення на стани;
- Об'єднання слов'янських народів у єдину федерацію;
- Проголошення рівності, демократичних прав і свобод народів;
- Правове законодавство має ґрунтуватися на релігійних ідеях;
- Розвиток національної мови та культури усіх слов'янських народів.

Відповідь: Кирило – Мефодіївське братство.

Про який товар йде мова?

Володіння цим товаром було оголошене незаконним у північних Сполучених Штатах у 1777 – 1804 рр. Данія відмовилася від цієї ганебної торгівлі в 1792 р., а Британія – у 1807 р. Загалом володіння цим товаром було заборонене на всій території США в 1863 р., на Кубі – в 1886 р. і в Бразилії – в 1888 р. Араби припинили торгівлю цим товаром в Африці в 1873.

Відповідь: торгівля неграми-рабами з Африки.

Підготувала: Коценко Л. В. – вчитель історії

КСШ № 107

Олімпіада з історії 11 клас.

I рівень.

1. Хто очолював Український фронт під час “ визвольного походу ” радянських військ у вересні 1939 р.? а) Г.Жуков; б) С.Будьоний; в) С.Тимошенко; г) М.Кирпонос.
2. “ Визвольний похід ” Червоної Армії розпочався... А) 23 серпня 1939 р.; Б) 1 вересня 1939 р.; В) 17 вересня 1939 р.
3. Які українські землі увійшли до створеної у 1940 р. Молдавської РСР? А) Буковина; Б) Південна Бессарабія; В) Придністров'я.
4. Радянські війська якого фронту були оточені, частково знищені і взяті в полон на схід від Києва восени 1941 р.? а) Західного; б) Південно-Західного; в) Південного.
5. Чим завершилися Харківська і Кримська операції радянських військ навесні 1942 р.? а) розгромом гітлерівських військ; б) поразкою радянських військ; в) стабілізацією фронту.
6. У 1941-1942 рр. на території України діяли айнзацгрупи “С” і “D”. Їх головною метою було: а) знищити партизан; б) ліквідувати підпільний рух; в) знищити єврейське населення і людей здатних очолити рух Опору.
7. Хто очолював відновлений у 1944 р. Наркомат закордонних справ УРСР? А) О.Корнійчук; б) Д.Мануїльський; в) А.Громико.
8. Перший з'їзд Народних комітетів Закарпатської України прийняв маніфест... а) про встановлення радянської влади в краї; б) про приєднання краю до УРСР; в) про незалежність Закарпатської України.
9. За що партійним керівництвом республіки було засуджено оперу К.Данькевича “ Богдан Хмельницький ”? а) за ігнорування історичних фактів; б) недостатньо показано прогресивну роль московського царя і бояр; в) перебільшена роль Московського царства.
10. «Культурна революція» на західноукраїнських землях включала в себе... а) ліквідацію неписьменності; б) русифікацію освіти; в) ідеологізацію освіти; г) відновлення системи «Просвіт».

II рівень

11. Знайдіть і виправте помилки в реченнях: (3 б.)

А. Своєрідним закріпленням ізоляціоністського курсу США став закон про загальну військову повинність 1939 р.

Б. 1 січня 1939 року в Берліні було підписано німецько-японську угоду проти Комінтерну і додатковий протокол. Так виник «Сталевий пакт».

В. Таємний протокол до пакту Молотова-Ріббентропа чітко визначав долю Польщі: вона мала бути розділена між СРСР та Німеччиною по лінії Одер-Нейсе.

12. Пояснити терміни: уніфікація, коаліція, «новий порядок». (3 б.)

13. Доповнити текст: «Київ радянські війська залишили (число, місяць, рік). Оборона української столиці привела до трагедії ..... фронту; загинув і командуючий фронтом генерал.....»

Відредагувати текст: «Оскільки в СРСР заздалегідь був складений план евакуації на випадок війни, дуже швидко були вивезені на Схід всі підприємства європейської частини СРСР». (2 б.)

III рівень (максимум балів – 6)

14. Перед вами уривок з історичних текстів про події, які відбулися на Україні у перші повоєнні роки. Поставте їх у хронологічній послідовності та напишіть назви описаних подій.

А) «У перший день собору... простим голосуванням, без будь-якого обговорення, було затверджено ухвалу, основними положеннями якої було:

1. Анулювати постанови [Берестейської унії](#) з 1596 р.
2. Відірватися від римської (папської) Церкви.
3. Повернутися до прадідівської православної віри. Возз'єднатися із „[Всеруською Православною Церквою](#) в Радянському Союзі».

Б) «...На другому пленарному засіданні 27 квітня конференція одностайно схвалила рішення запросити УРСР і БРСР «як первісних членів міжнародної організації». ... 6 травня українська делегація прибула в Сан-Франциско і почала працювати як рівноправний член установчої конференції».

В) «...Військо Польське провело виселення нашого населення дуже швидко, оскільки протягом чотирьох годин кожен господар мусив спакувати речі і виїхати із села. У деяких селах... людям давали на збори лише дві години».

Критерії оцінювання: кожна правильно встановлена назва події – 1 бал, правильно встановлена послідовність – 1 бал

15. Визначте причини та назвіть наслідки зазначених подій.

Причини	Подія	Наслідки
	Індустріалізація в Західній Україні у повоєнні роки	
	Голод 1946 – 1947 рр. в Україні	

Критерії оцінювання: повністю визначені причини кожної події – 2 бали; частково визначені причини кожної події – 1 бал; повністю названі наслідки кожної події – 2 бали; частково названі наслідки кожної події – 1 бал.

Олімпіадні завдання з історії 8 клас

I рівень (10 б)

1. Позначте походження правлячої династії Рюриковичів, яка утвердилася в Київській державі наприкінці IX ст..
А. норманське; Б. візантійське; В. болгарське; Г. східнослов'янське.
2. Позначте різновиди злочинів, відповідальність за які не зафіксована в «Правді Ярослава», укладеної і 1016 р.
А. проти князя (чи держави); Б. проти особи; В. майнові; Г. політичні.
3. Назвіть ім'я галицько-волинського князя, якого в результаті боярської змови було отруєно; після цієї події зберегти єдність колись могутнього князівства вже не вдалося .
А. Мстислав; Б. Юрій II Болеслав; В. Шварно; Г. Андрій.
4. Союзна держава, що складається з кількох державних утворень, кожна з яких, зберігаючи власні органи влади, підпорядковується загальнофедеративним органам влади - .....
5. Запорізька Січ мала своєрідний політичний устрій, який дослідники назвали .....
6. Перша навколосвітня подорож Ф. Магеллана: а) 1519-1522; б) 1549-1552; в) 1588-1591 рр.
7. Відкриття Христофором Колумбом Америки: а) 1428 р.; б) 1458 р.; в) 1492 р.
8. Швейцарський Союз складався з незалежних земель , які називають: а) князівства; б) курфюрстами; в) єпископства; г) кантони.
9. Заключення Аугсбургського миру відбулося у : а) 1525р.; б) 1545р.; в) 1555р.; г) 1575 р.
10. Перемога Нідерландської революції. Закінчення війни з Голландією з Іспанією: а) 1575; б) 1585р.; в) 1606 р.; г) 1609 р.

II рівень

1. Виправте помилки у тексті (7 б)

Після смерті Ярослава Мудрого у 1112 році у Києві спалахнуло повстання. Щоб придушити його, кияни звернулися по допомогу до візантійського імператора Володимира Мономаха. Він був відомий як організатор багатьох походів проти печенігів і хазар та ініціатор ради князів у Любечі у 1093 р. Володимир давно чекав такого запрошення, тому одразу погодився на князювання. Володимир прийшов до Києва. Повстання втихомирилося, оскільки князем було надруковано додаток до «Руської правди» - «Правди Ярославичев», якою не дозволялося знущатися над колонами та холопами. Володимир діяв рішуче, за що отримав прізвисько Мономах (у перекладі з грецької – одним махом, тобто рішуче). Князь Володимир залишив нащадкам літературний твір «Слово про закон і Благодать», який був ним написаний вже під час його перебування ченцем Печерського монастиря під іменем Нікон.

2. Установіть відповідність між іменем історичного діяча та стислою характеристикою його діяльності. (8 б)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Іпатій Потій 2. Петро Скарга 3. Костянтин-Василь Острозький 4. Іван Федорович	<p>А. Київський митрополит, один з організаторів Берестейської церковної унії 1596 р., походив із білоруської шляхти Мінського повіту;</p> <p>Б. чернець єзуїтського ордену, талановитий полеміст, активний прибічник церковної унії;</p> <p>В. український магнат, який прославився своєю просвітительською та культурною діяльністю, «некоронований король Русі»;</p> <p>Г. біженець із Московії, український першодрукар;</p>
--	--

	Д. видатний діяч греко-католицької церкви, палкий прихильник церковної унії, другий греко-католицький митрополит Києва.
--	---

3. На карті позначено район : (5 б)

А Вольностей Війська Запорозького Низового, включений до складу Київського воєводства в другій половині XVI ст.

Б формування та розташування реєстрового козацтва наприкінці XVI – початку XVII ст.

В козацько-селянських повстань К. Косинського та С. Наливайка наприкінці XVI ст.

Г розташування польських гарнізонів за умовами Зборівського мирного договору 1649 р.

4. Ця людина була принцем Португалії. Він зібрав при своєму дворі вчених, астрономів та картографів, моряків та механіків, вивчав усі, на той час доступні документи, навіть роботи арабських авторів. Він будував надійні швидкі кораблі – каравели та направляв капітанів як мога далі на південь, вздовж

узбережжя Західної Африки, доки перед ними не відкрився морський шлях на Схід – у Індію.

Назвіть ім'я цієї людини. Яке прізвище він отримав? Чим найбільше уславився? (10 б)

5. Під час Великого переселення народів на теренах Європи зустрілися два світи – варварства та цивілізації. Чим вони різнилися? Який вплив одне на одного мали? (10 б)

Або

5. Уявіть, що до вас звернувся редактор енциклопедичного словника «Видатні постаті XVII ст.» з пропозицією написати статтю про одну визначну особу, яка, на ваш погляд, є найяскравішою у світовій історії цього часу. Кого б Ви обрали, і що про неї написали б? Свій вибір поясніть. (15 б)

III рівень

1. Доберіть до назв племен ті положення, що характеризують визначні сторони їх життя. Заповніть таблицю (19 б)

Племена, щл мешкали на території України	1. Час	2. Територія розселення	3. Заняття	4. Суспільний устрій	5. Культура
Скіфи					
Сармати					
Кімерійці					
Таври					

1. А. XI – VII ст.. до н.е. Б. IX – I ст.. до н.е. В. VII – III ст.. до н.е. Г. III ст.. до н.е. – III ст.. н.е.
2. А. Причорномор’я. Б. Поділля. В. Межиріччя Дністра та Південного Бугу. Г. Межиріччя Дніпра та Дону. Д. Приазов’я. Е. Крим.
3. А. Землеробство. Б. Скотарство. В. Полювання. Г. Збиральництво. Д. Рибальство.
4. А. Союз племен. Б. Керуються царями. В. Використовували рабів. Г. Здійснювали походи проти Урарту; Ассирії; Лідії та Фрігії. Д. Набули могутності за часів царя Аттея. Е. Жінки воювали разом з чоловіками. Ж. Застосовували тактику відступу проти перського царя Дарія I. З. Воювали з грецькою колонією Херсонесом. І. Були підкорені понтійським царем Мітридатом.
5. А. Шанування предків. Б. Кам’яні стели на могилах воїнів. В. Поклоніння богу війни. Г. Головна Богиня-Богиня домашнього вогнища Табіті. Д. Головна Богиня родючості, покровителька коней.

II. Визначте вплив Великих географічних відкриттів на економічну, політичну і культурну історію XVI ст.. (20б.).

III. Як розвивалося церковне життя на теренах України в XVI ст..? Поясніть причини та наслідки Берестейської церковної унії.(10 б.)

Відповіді до олімпіадних завдань 8 клас

I рівень

1. Позначте походження правлячої династії Рюриковичів, яка утвердилася в Київській державі наприкінці IX ст..

А. норманське; Б. візантійське; В. болгарське; Г. східнослов'янське.

2. Позначте різновиди злочинів, відповідальність за які не зафіксована в «Правді Ярослава», укладеної в 1016 р.

А. проти князя (чи держави); Б. проти особи; В. майнові; Г. політичні.

3. Назвіть ім'я галицько-волинського князя, якого в результаті боярської змови було отруєно; після цієї події зберегти єдність колись могутнього князівства вже не вдалося.

А. Мстислав; Б. Юрій II Болеслав; В. Шварно; Г. Андрій.

4. Союзна держава, що складається з кількох державних утворень, кожна з яких, зберігаючи власні органи влади, підпорядковується загальнофедеративним органам влади – федеративна держава.

5. Запорізька Січ мала своєрідний політичний устрій, який дослідники назвали козацька республіка.

6. Перша навколосвітня подорож Ф. Магеллана: а) 1519-1522; б) 1549-1552; в) 1588-1591 рр.

7. Відкриття Христофором Колумбом Америки: а) 1428 р.; б) 1458 р.; в) 1492 р.

8. Швейцарський Союз складався з незалежних земель, які називають: а) князівства; б) курфюрстами; в) єпископства; г) контони.

9. Заключення Нантського едикту відбулося у : а) 1525р.; б) 1545р.; в) 1555р.; г) 1598 р.

10. Перемога Нідерландської революції. Закінчення війни з Голландією з Іспанією: а) 1575; б) 1585р.; в) 1606 р.; г) 1609 р.

II рівень

1. Виправте помилки у тексті (7 б)

Після смерті Святополка у 1113 році у Києві спалахнуло повстання. Щоб придушити його, кияни звернулися по допомогу до візантійського імператора

Володимира Мономаха. Він був відомий як організатор багатьох походів проти печенігів і хазар та ініціатор з'їзду князів у Любечі у 1097 р. Володимир не одразу погодився на князювання. Володимир прийшов до Києва. Повстання втихомирилося, оскільки князем було видано додаток до «Руської правди» - «Статут Володимира Всеволодовича,» яким скасував холопство за борги. Володимир діяв рішуче, за що отримав прізвисько Мономах (у перекладі з грецької – одним махом, тобто рішуче). Князь Володимир залишив нащадкам літературний твір «Повчання дітям», який був ним написаний вже під час його перебування ченцем Печерського монастиря під іменем Нікон.

2. Установіть відповідність між іменем історичного діяча та стислою характеристикою його діяльності. (8 б)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Іпатій Потій 2. Петро Скарга 3. Костянтин-Василь Острозький 4. Іван Федорович 	<p>А. Київський митрополит, один з організаторів Берестейської церковної унії 1596 р., походив із білоруської шляхти Мінського повіту;</p> <p>Б. чернець єзуїтського ордену, талановитий полеміст, активний прибічник церковної унії;</p> <p>В. український магнат, який прославився своєю просвітительською та культурною діяльністю, «некоронований король Русі»;</p> <p>Г. біженець із Московії, український першодрукар;</p> <p>Д. видатний діяч греко-католицької церкви, палкий прихильник церковної унії, другий греко-католицький митрополит Києва.</p>
---	---

1.- Д; 2. - .Б; 3.- В; 4.- Г.

3. На карті позначено район : (5 б)

А Вольностей Війська Запорозького Низового, включений до складу Київського воєводства в другій половині XVI ст.

Б формування та розташування реєстрового козацтва наприкінці XVI – початку XVII ст.

В козацько-селянських повстань К. Косинського та С. Наливайка наприкінці XVI ст.

Г розташування польських гарнізонів за умовами Зборівського мирного договору

4. Ця людина була принцем Португалії. Він зібрав при своєму дворі вчених, астрономів та картографів, моряків та механіків, вивчав усі, на той час доступні документи, навіть роботи арабських авторів. Він будував надійні швидкі кораблі – каравели та направляв капітанів як мога далі на південь, вздовж узбережжя Західної Африки, доки перед ними не відкрився морський шлях на Схід – у Індію.

Назвіть ім'я цієї людини. Яке прізвище він отримав? Чим найбільше уславився? (10 б)

5. Під час Великого переселення народів на теренах Європи зустрілися два світи – варварства та цивілізації. Чим вони різнилися? Який вплив одне на одного мали? (10 б)

Або

5. Уявіть, що до вас звернувся редактор енциклопедичного словника «Видатні постаті XVII ст.» з пропозицією написати статтю про одну визначну особу, яка, на ваш погляд, є найяскравішою у світовій історії цього часу. Кого б Ви обрали, і що про неї написали б? Свій вибір поясніть. (15 б)

III рівень

1. Доберіть до назв племен ті положення, що характеризують визначні сторони їх життя. Заповніть таблицю (19 б)

Племена, щл мешкали на території України	5. Час	6. Територія розселення	7. Заняття	8. Суспільний устрій	5. Культура
Скіфи					
Сармати					
Кімерійці					
Таври					

6. А. XI – VII ст.. до н.е. Б. IX – I ст.. до н.е. В. VII – III ст.. до н.е. Г. III ст.. до н.е. – III ст.. н.е.

7. А. Причорномор'я. Б. Поділля. В. Межиріччя Дністра та Південного Бугу. Г. Межиріччя Дніпра та Дону. Д. Приазов'я. Е. Крим.

8. А. Землеробство. Б. Скотарство. В. Полювання. Г. Збиральництво. Д. Рибальство.

9. А. Союз племен. Б. Керуються царями. В. Використовували рабів. Г. Здійснювали походи проти Урарту; Ассирії; Лідії та Фрігії. Д. Набули могутності за часів царя Аттея. Е. Жінки воювали разом з чоловіками. Ж. Застосовували тактику відступу проти перського царя Дарія I. З. Воювали з грецькою колонією Херсонесом. І. Були підкорені понтійським царем Мітридатом.
10. А. Шанування предків. Б. Кам'яні стели на могилах воїнів. В. Поклоніння богу війни. Г. Головна Богиня-Богиня домашнього вогнища Табіті. Д. Головна Богиня родючості, покровителька коней.

відповіді

	1	2	3	4	5
скіфи	В	Абвгде	Ба	Абвж	Авг
Сармати	Г	А	Б	Абе	Авд
Кіммерійці	А	Аде	Ба	Абг	Абв
таври	Б	е	Бад		

II. Визначте вплив Великих географічних відкриттів на економічну, політичну і культурну історію XVI ст.. (20б.).

III. Як розвивалося церковне життя на теренах України в XVI ст..? Поясніть причини та наслідки Берестейської церковної унії.(10 б.)

Олімпіадні завдання з правознавства

9 клас

I рівень

1. Заподіяння шкоди нападнику з метою самозахисту – це:
  - а) необхідна оборона;
  - б) крайня необхідність;
  - в) виконання наказу;
  - г) дії, пов'язані з ризиком.
2. Вкажіть кількість областей України, в яких слід зібрати підписи, для проведення референдуму за народною ініціативою:
  - а) 16;
  - б) 18;
  - в) 22;
  - г) 24.
3. Вищим органом у системі органів державної виконавчої влади в Україні є:
  - а) Прем'єр-міністр України;
  - б) Президент України;
  - в) Кабінет Міністрів України;
  - г) Верховна Рада України.
4. Підзаконний нормативно-правовий акт, що приймається Верховною Радою України:
  - а) указ;
  - б) закон;
  - в) постанова;
  - г) розпорядження.
5. За формою державного устрою держави є:
  - а) республіками;
  - б) унітарними;

- в) демократичними;
- г) слаборозвинутими.

6. Український мислитель, який вбачав суспільний ідеал в громадівському соціалізмі, заснованому на широкому самоврядуванні та федералізмі:

- а) В. Липинський;
- б) Б. Кістяківський;
- в) М. Драгоманов;
- г) М. Грушевський.

7. Єдине спеціальне право, яке, відповідно до Конституції України, надається тільки іноземцям та особам без громадянства є:

- а) право на свободу пересування;
- б) вільний вибір місця проживання;
- в) право вільно залишати територію України;
- г) право на отримання притулку.

8. Перший документ, який закріплював права людини:

- а) Білль про права;
- б) Велика хартія вольностей;
- в) Декларація незалежності США;
- г) Декларація прав людини і громадянина.

9. Посаду уповноваженого Президента України з прав дитини було запроваджено:

- а) 2010 р.;
- б) 2011р.;
- в) 2012 р.;
- г) 2013 р.

10. Яка із зазначених обставин є юридичною дією?

- А) народження дитини;
- Б) складання заповіту;

В) смерть людини;

Г) пожежа.

II рівень.

1. Дайте визначення таким поняттям: законодавчий процес, юридична відповідальність, вето, гласність,

2. Доповніть речення.

Умовами обрання суддів Конституційного Суду України є:

а) _____;

б) _____;

в) _____;

г) _____;

г) _____.

3. Заповніть таблицю «Народовладдя в Україні».

Пряма демократія	Представницька демократія

4. Вкажіть підстави набуття громадянства України. (не менше 6)

5. Виправте помилки.

Після того, як вичерпано всі національні засоби захисту, людина має право звернутися за захистом своїх прав до міжнародних органів, організацій, зокрема до Європейського Суду з прав людини. Звернення до Суду можливе лише для захисту прав, які гарантовані європейськими конвенціями, міжнародними актами і якщо право було порушено окремими особами, неурядовими організаціями. Звернення може бути прийняте до розгляду, коли воно направлене не пізніше як за три місяці після остаточного рішення в Україні.

III рівень.

1. Охарактеризуйте право на освіту.

2. П'ятнадцятирічній Марині Коваль на день народження бабуся подарувала мобільний телефон, по-якому вона спілкувалася зі своїми друзями, слухала

музику. Через рік Марина продала телефон своєму товаришеві Максиму (21 рік) погодившись із мамою.

Чи буде даний договір визнано дійсним? В яких діях Марини відображено її права як власника?

Відповіді.

I рівень

1. а
2. б
3. в
4. в
5. б
6. в
7. г
8. б
9. б
10. б

II рівень

1. Законодавчий процес - процедура розроблення і прийняття законів, передбачена Конституцією України.

Юридична відповідальність – обмеження, які накладаються на особу в разі скоєння нею правопорушення, відповідно до норм законодавства.

Вето – усна або письмова заборона, накладена на певне рішення органом чи особою, які мають на це повноваження.

Гласність – демократичний принцип, що передбачає можливість використання громадянами свободи слова і свободи отримання, поширення й використання правдивої, об'єктивної та своєчасної інформації.

2.Доповніть речення.

Умовами обрання суддів Конституційного Суду України є:

- а) досягнення на день призначення 40 років;
- б) вища юридична освіта;
- в) стаж роботи за фахом не менш як 10 років;
- г) проживання в Україні протягом останніх 20 років;
- г) володіння державною мовою.

3.Заповніть таблицю «Народовладдя в Україні».

Пряма демократія	Представницька демократія
Референдум	Діяльність органів місцевого
Вибори	самоврядування

Збори виборців Загальнонародне обговорення законопроектів Громадські слухання	Діяльність ВРУ
--	----------------

4. За народженням, за територіальним походженням, внаслідок поновлення в громадянстві України, шляхом прийняття до громадянства України, внаслідок усиновлення громадянином України, внаслідок установаження опіки громадянином України
5. Виправте помилки.
6. Після того, як вичерпано всі національні засоби захисту, людина має право звернутися за захистом своїх прав до міжнародних органів, організацій, зокрема до Європейського Суду з прав людини. Звернення до Суду можливе лише для захисту прав, які гарантовані європейськими конвенціями, міжнародними актами і якщо право було порушено **державою, її органами**. Звернення може бути прийняте до розгляду, коли воно направлене не пізніше як за **шість місяців** після остаточного рішення в Україні.

III рівень.

1. Право на освіту, гарантоване Конституцією України (ст.53), означає можливість набувати знання в різноманітних навчальних закладах. Право на освіту полягає:
  1. Повна загальна середня освіта є обов'язковою.
  2. Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі.
  3. Держава забезпечує надання державних стипендій та пільг учням і студентам.
  4. Дошкільна, повна загальна середня, професійно-технічна, вища освіта в державних і комунальних навчальних закладах є доступною та безоплатною тією мірою, якою це здатна забезпечити держава.
  5. Держава забезпечує надання державних стипендій та пільг учням і студентам.
  6. Громадянам, які належать до національних меншин гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства.
2. Відповідно до Цивільного кодексу України, особа з неповною цивільною дієздатністю (16 років, Марина) має право за згодою одного з батьків укладати зазначений договір. Право володіння - перебування мобільного

телефону в Марини; право користування – телефонувала друзям, слухала музику; право розпорядження - продала Максиму.

Орієнтовні завдання
для олімпіади з історії 10 кл.
на 2013 – 2014 н.р.

I рівень

1.Кріпосне право в західноукраїнських землях було скасовано в :

а)1847 р.   **б)1848 р.**   в)1861 р.

2.Хто очолював повстання селян Північної Буковини 1848 – 1850 рр. :

а)О.Довбуш   **б)Л.Кобилиця**   в)І.Кармалюк

3. Хто з представників українського дворянства взяв активну участь у проведенні підготовчого етапу реформи в Наддніпрянській Україні :

а)Г.Галагак   б)князь Черкаський   в)Я.Ростовцев

г)В.Гарновський

4.Залізницю Львів – Краків було прокладено в :

а) 1860 р.   **б) 1861 р.**   в) 1862 р.   г) 1863 р.

5.Визначте дати видання Валуєвського циркуляру та Ємського указу :

А)1860-1863   б)18 липня 1863р.   в)30 серпня 1882р.

г)18 травня 1876 р.   д)1861-1862р.

Валуєвський циркуляр – 18 липня 1863 р.

Ємський указ – 18 травня 1876 р.

6. «Ходіння в народ» народниками відбулися в період :

А) 1859-1861 р.   б)1860-1861 р.   **в)1859-1875р.**

7.Хто автор брошури «Самостійна Україна»

А) І.Франко   **б) Н.Міхновський**   в) В.Вінниченко

8. В грудні 1905 р. РУП було перейменовано в :

А) УРДП   б) РСДРП   **в) УСДРП**   г) «Союз 17 листопада»

9. Товариство Українських поступовців було засновано в :

А) 1905   б) 1906   в) 1907   **г) 1908**

10. 12 квітня 1908 р. стався :

А) замах Багрова на П.Столипіна

Б) замах Січинського на Потоцького

II рівень

1. Яку мету ставили перед собою члени декабристських організацій?

Відповідь : оформлення політичної опозиції російському самодержавству пов'язано з появою декабристських організацій в Росії. Так, в 1816 р. в Петербурзі був створений «Союз порятунку», у 1818 р. – «Союз благоденства» у Москві. Метою цих організацій було введення конституційного представницького правління, ліквідація самодержавства, скасування кріпосного права, підготовка військового перевороту. Членами організацій були ? М.Муравйов, брати С.і М. Муравйови – Апостоли, П.Пестель, М Орлов та інші.

2. В чому полягає історичне значення реформи 60-70-х років 19 ст. Російської імперії?

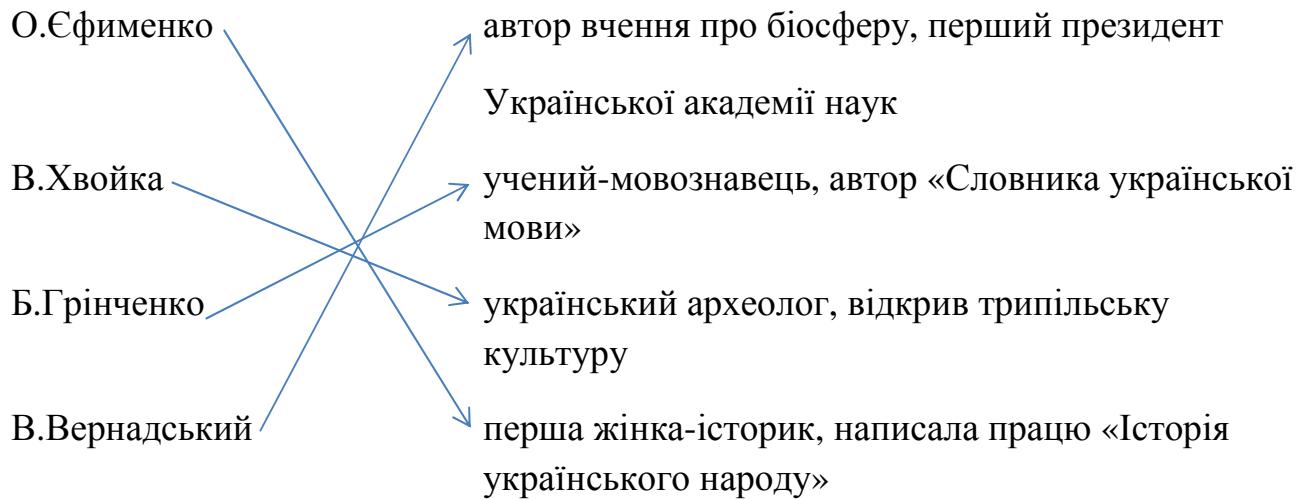
Відповідь : реформи 60-70-х рр. 19 ст. створили основу для переходу від феодально – стонового устрою Російської імперії до буржуазно – представницького устрою.

3. Які події стали приводом до початку революції 1905 року?

Приводом до початку революції став розстріл демонстрації 9 січня 1905 року, події «Кривавої неділі». І відповідь на такі дії уряду по всій імперії прокотилась хвиля страйків, в тому числі і в Україні страйкували робітники Києва, Катеринослава, Горлівки, Юрівки, Єнакієво, Марфуполя, Житомира. В травні 1905 року пройшли перші політичні страйки та демонстрації у Харкові, Катеринославі, Миколаєві , які закінчилися сутичкою з поліцією та військовими. У жовтні 1905 року страй охопив всю імперію і став загальним всеросійським політичним виступом , в Україні охопив понад 120 тис. чоловік.

4. Встановіть співвідношення :

5. Назвіть політичні партії Західної України (лідери і мета)

1. 1890-РУРП

Лідери : І.Франко, М.Павлик, С.Данилович

Мета : утвердження соціалізму, демократизація суспільного життя

2. 1899 – УНДП

Лідери : В.Охримович, Є.Левицький, І.Франко

Мета : утворення незалежної Української держави

3. 1890 р. – УСДП

Лідери : М.Ганкевич, Д.Бачинський

Мета : утворення незалежної України, побудова соціалізму через реформи та легальні методи боротьби

III рівень

1. Які документи Української революції є найважливішими ?

-10(23) червня 1917р. – Перший Універсал (автономія України у складі Росії, ЦР – вищий державний орган в Україні)

-3(16) липня 1917 р. – II Універсал (визначення ТУ-м Генерального секретаріату «найвищим правовим органом управління в Україні», відмова УР

від самочинного введення автономії, погодження очікувати затвердження автономії від ТУ, формування української армії під контролем російського командування)

-7(20)листопада 1917 р. – III Універсал (проголошення УНР у складі дев'яти українських губерній, проголошення УНР у складі федеративної Росії, проголошення демократичних свобод)

-9(22) січня 1918 р. – 4 Універсал (проголошення самостійної, вільної, незалежної держави, останній розрив з імперським центром)

2. Який головний позитивний результат Української революції?

Головний позитивний результат – піднесення національної свідомості українського народу.

**Завдання районного туру Всеукраїнської олімпіади з правознавства
для учнів 10-х класів 2013-2014 н. р.**

Всього ___ балів

I рівень- всього ___ балів (1 бал за кожен правильну відповідь)

1. До адміністративних стягнень не відносять 1 б.
  - а) попередження
  - б) позбавлення спеціального права
  - в) виправні роботи
  - г) утримання під вартою
2. Термін повноважень Генерального прокурора України 1 б.
  - а) 3 роки
  - б) 4 роки
  - в) 5 років
  - г) 7 років
3. Угода про об'єднання держав або церков - це: 1 б.
  - а) федерація;
  - б) конфедерація;
  - в) унія;
  - г) братство.
4. Структура правовідносин не включає такий елемент 1 б.
  - а) метод
  - б) зміст
  - в) суб'єкти
  - г) об'єкти
5. Складовою правової ідеології не можуть бути 1 б.

- а) ідеї
  - б) примус
  - в) переконання
  - г) настанови
6. За формою державного устрою держави бувають 1 б.
- а) республіками,
  - б) унітарними,
  - в) демократичними,
  - г) монархіями
7. Які основні види права виділяє теорія держави і права? 1 б.
- а) примітивне та традиційне
  - б) об'єктивне та суб'єктивне
  - в) природне та юридичне
  - г) приватне та публічне
8. За яке з правопорушень настає дисциплінарна відповідальність? 1 б.
- а) крадіжка
  - б) запізнення на роботу без поважних причин
  - в) перехід вулиці на червоне світло
  - г) написання заповіту
9. Метод регулювання, який надає право вибору 1 б.
- а) диспозитивний
  - б) імперативний
  - в) офіційний
  - г) уповноважуючий
10. Конституція незалежної України прийнята в: 1 б.
- а) 1991 р.
  - б) 1995 р.
  - в) 1996 р.
  - г) 1998 р.

II рівень – всього --- балів

1. Дайте визначення понять: (10 балів)

- а) Історичний тип держави - сукупність найбільш суттєвих ознак, властивих державам, які існували на певних етапах історії людства
- б) суверенітет - можливість держави самостійно розв'язувати всі питання свого внутрішнього життя й зовнішніх відносин, здійснювати владу й правосуддя на своїй території
- в) форма правління - спосіб організації верховної влади у державі, порядок її утворення та діяльності
- г) представницька демократія - вираження волі громадян через обраних ними представників до органів державної влади та місцевого самоврядування
- д) деліктоздатність - можливість самостійно нести відповідальність за свої правові вчинки

2. Фізична особа влаштовується на роботу. Складіть для неї резюме (6 балів)

Прізвище, ім'я, по батькові	
-----------------------------	--

Адреса	
Мета	
Досвід	
Освіта	
Нагороди	
Навички	

Прізвище, ім'я, по батькові	Петренко Петро Петрович
Адреса	Домашня адреса, телефон
Мета	Працевлаштування на посаду...
Досвід	2010-2013 - посада, підприємство, установа чи організація
Освіта	Вища (профіль), магістр чи бакалавр, заклад, факультет, рік
Нагороди	Грамота, диплом ...
Навички	Володіння іноземними мовами, ПК, права водія...

3. Класифікуйте методи реалізації функцій держави (6 балів)

а) інформування, б) переконання, в) рекомендації, г) безпосереднє управління, г) примус, д) заохочення

4. Визначте ознаки парламентської монархії (6 балів)

а) уряд формується парламентом, а не монархом

б) уряд підзвітний парламенту. а не монарху, парламент може висловити недовіру уряду

в) фактичним главою держави є прем'єр-міністр, лідер партії, що перемогла на виборах

г) влада монарха обмежена конституцією

г) монарх підписує прийняті парламентом закони

д) монарх царствує, але не править (глава держави із представницькими повноваженнями)

5. Мажоритарні системи можуть бути (вставте пропущене) (2 бали)

а) відносної більшості

б) .... більшості (абсолютної)

в) .... більшості (кваліфікованої)

III рівень – всього ---балів

1. Змодельуйте та розв'яжіть правову ситуацію, пов'язану з порядком отримання спадщини (10 балів)

- Юридична задача - 4 б.

- Розв'язання юридичної задачі - 6 б.

(Громадянин А. ... склав заповіт, в якому заповів ... (коли, що саме, кому).

Склад сім'ї, повнолітні, неповнолітні. Визначення спадщини. Види

спадкування. Обов'язкова частка спадщини. Прийняття, неприйняття

спадщини. Відкриття спадщини. Хто успадкує майно)

Тесты

1. «Ординация войска запорожского горестрового» принята в:
а) 1648г.;   **б) 1638г.**;   в) 1651г.;   г) 1649г.
2. Богдан Хмельницкий родился 27 декабря:
а) 1585г.;   **б) 1595г.**;   в) 1575г.;   г) 1695г.
3. Союзником казаков в войне против Польши в январе 1648 года была:
а) Швеция;   б) Московия;   **в) Крымское ханство**;   г) Турция.
4. Битва под Жёлтыми Водами состоялась :
а) 6 мая 1648;   б) 6 мая 1649;   в) 16 мая 1648;   г) август 1648г.
5. Коронные гетманы Потоцкий и Калиновский взяты в плен под:
а) Ж. Водами;   **б) Корсунем**;   в) Пилявцами;   г) Збаражем.
6. Казацкими отрядами на Правобережье руководил:
а) Иван Богун; б) Иван Золотаренко; **в) Максим Кривонос**; г) Иван Нечай.
7. Столицей Гетманщины стал город:
а) Чигирин;   б) Глухов;   в) Киев;   г) Субботов.
8. Торжественный въезд Б. Хмельницкого в Киев состоялся:
а) 23 сентября 1648; **б) 23 ноября 1648**; в) 23 октября 1648; г) 23 ноября 1649.
9. По Зборовскому мирному договору казацкий реестр составлял:
а) 20 тысяч;   **б) 40 тысяч**;   в) 10 тысяч;   г) 30 тысяч.
10. Украинскую армию из окружения под Берестечком вывел:
а) Иван Нечай; б) Иван Золотаренко; в) Максим Кривонос; г) **Иван Богун**.
11. Власть гетмана землями Киевского воеводства ограничивал:
а) Зборовский договор; б) Переяславский договор; **в) Белоцерковский договор**.
12. Предательство татар впервые проявилось в битве под:
а) Ж. Водами;   **б) Зборовом**;   в) Корсунем;   г) Берестечком.
13. Осада Львова казаками завершилась:
а) взятием города; **б) получением выкупа**; в) разрушением города.
14. Основной движущей силой национально-освободительной войны было:
а) казачество;   **б) крестьянство**;   в) мещанство;   г) шляхта.
15. Какая территория не вошла в состав Гетманщины?
а) Киевщина;   **б) Подолье**;   в) Черниговщина;   г) Брацлавщина.
16. Территория Гетманщины делилась на:
а) полки;   б) губернии;   в) уезды;   г) сотни.
17. Высшей законодательной властью в Гетманщине обладала:
а) казацкая старшина;   б) гетман;   **в) генеральная рада**.
18. Письменные распоряжения гетмана назывались:

а) *универсалы*; б) указы; в) законы; г) грамоты.

19. Переяславская рада состоялась :

а) 8 января 1648; б) 18 января 1654; в) 8 января 1649; **г) 8 января 1654.**

20. Битва под Батогом состоялась:

а) **23 мая 1652;** б) 16 мая 1648; в) 6 мая 1648; г) 8 сентября 1652г.

Правознавство (10 клас)

КЗШ № 41

I. 1. Перед яким органом відповідає Кабінет Міністрів України:

а) Верховною Радою України; в) народом України;
б) президентом України; г) Конституційним Судом України.

2. Мінімальна відпустка для неповнолітніх складає:

а) 18 днів; **в) 31 день;**
б) 24 дні; г) 36 днів.

3. Вибрати поняття, змістом якого є порядок організації та функціонування державної влади:

а) форма держави; **в) форма правління;**
б) форма територіально-державного устрою; г) державно-правового режиму.

4. Максимальний термін оренди земельної ділянки складає:

а) 5 років; **в) 50 років;**
б) 10 років; г) 30 років.

5. Державний бюджет України розробляє:

а) Верховна Рада України; в) Адміністрація Президента;
б) Кабінет Міністрів; г) Рахункова палата.

6. Хто підтримував патріархальну теорію походження держави:

а) Ф. Аквінський; в) Е. Кант;
б) Ш. Монтескє; **г) Арістотель.**

7. Мінімальний вік жінки для реєстрації шлюбу становить:

а) 16 років; в) 14 років;
б) 15 років; г) 17 років.

8. Здатність особи своїми діями установлювати та змінювати юридичні права-це:

а) деліктоздатність; в) правоздатність;
б) дієздатність; г) трансздатність.

9. Викреслити зайве:

а) мажоритарна; **в) територіальна;**
б) змішана; г) пропорціональна.

10. норма житлової площі на 1 особу, що надається при приватизації безкоштовно:

а) 13,65 м.кв.; в) 20 м.кв.;
б) 25 м.кв.; г) 21 м.кв.

II рівень. Дати визначення поняттям, термінам:

а) осудність; в) правопорушення; д) законодавчий процес;

б)охлократія; г)помилування; е)місцеве самоврядування. (12 балів)

Знайти помилки в тексті та виправити їх:

а) громадянин К. звернувся до суду з вимогою розірвання шлюбу. Причиною став вступ дружини до університету без згоди чоловіка. Чи буде задоволено позов?

б) проект Закону про Державний бюджет розробляє бюджетний комітет Верховної Ради України і на 1 жовтня подає на розгляд ВРУ;

в)прокуратура-державний правоохоронний орган, який сприяє захисту прав і свобод громадян України та надає їм юридичну допомогу. (6 балів)

1.Визначити види адміністративних стягнень за вчинення адміністративних правопорушень та дати їм коротку характеристику. (16 балів)

2.Особливості праці неповнолітніх. (6 балів)

3. Доповніть речення:

а) повноваження Президента України припиняються достроково у разі: неможливості виконувати свої обов'язки за станом здоров'я, ..., ..., ...

б) злочином є ..... суспільно небезпечне діяння, вчинене .....

в) приватизація житла здійснюється шляхом безоплатної передачі громадянам квартир із розрахунку .....

III рівень. Розв'яжіть задачі

1) Після смерті громадянина М. все його майно згідно заповіту мало відійти до релігійної громади, членом якої він був. Але в нього залишилася дружина, яка працює бухгалтером, донька 12 років та мати-інвалід. Чи мають рідні право на спадщину, і якщо так, то обґрунтуйте свою відповідь.

2) Дайте правову оцінку ситуації і яке рішення повинен прийняти суд?

15-річна Світлана на зароблені під час літніх канікул гроші купила собі золоті сережки, а на отримані в дарунок від бабусі грошові кошти в розмірі 500 гривень купила золоту каблучку. Через деякий час вона продала свої сережки подрузі - 18-річній Ользі. Батьки Світлани, дізнавшись про це, звернулись з позовом про визнання правочину недійсним.

